

VIII. évfolyam
2010.
5-6. szám
Megjelenik
kéthavonta
450 Ft

HIT – MAGYARSÁG – ÉRTÉK

Szent Kereszt

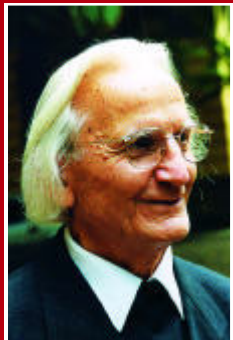
ÖKUMENIKUS MAGAZIN

Budai Ilona

Ne hóban, csillagokban,
Ne foszlós ünnepi kalácson,
Ne díszített fákon, hanem
A szívekben legyen
karácsony!

Minden kedves
Olvasónknak nagyon
boldog és reményteli
új esztendőt kívánunk!

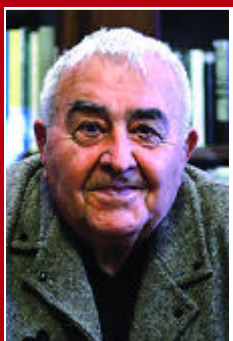
Béres György

A gregorián
ének maga
a liturgia

Simon M. Veronika

Istennek
célja van
velem.

Kallós Zoltán

Hivatásom a
szórvány
magyarság
összefogása

Makray Katalin

A Köztársasági Elnök feleségének hitvallása

A kevés is elég ott, ahol szeretet van

VERITAS

FOGALOM A LAKÁSÉPÍTÉSBN!

VERITAS-LAKÁSOK 2010-BEN

**KEDVEZMÉNYES KAMATOZÁSÚ HITELLEL MEGVÁSÁROLHATÓK ZUGLÓBAN ÉS A XIII. KERÜLETBEN
KÖZTISZTVISELŐK RÉSZÉRE ELŐLEG BEFIZETÉSE NÉLKÜL! 340.000 – 400.000,- Ft/m² áron**

XIII. kerület, Rokolya 32.

Budapest XIII. kerület
Rokolya utca 21. 46, 59, 60, 80, és 82 m²-lg
tervezett átadási határidő: 2010. 08. 31.

Budapest XIII. kerület
Rokolya utca 32. 51, 56, 66, 67 m²-lg
tervezett átadási határidő: 2010. 08. 31.

Budapest XIII. kerület
Rokolya utca 30. 39, 40, 42, 44, 45, 50
51, 54, 61, 71, 75, 77
tervezett átadási határidő: 2011. második negyedév

Budapest XIV. kerület
Szabács utca 5. 58, 70, 103 m²-lg
tervezett átadási határidő: 2011. második negyedév

XIII. kerület, Rokolya utca 21.

A lakás vételárának 50%-áig zugló lakásokat is beszámítunk!

Kérjük, tekintse meg több mint 1000 lakásból álló referenciánkat!

Érdeklődni lehet: **IRODA: 1142 Budapest Erzsébet Királyné útja 86.**

Nyitva: H-CS: 8-16:30, P: 8-14:30

☎ 383-0829, 383-0983 • www.veritas.hu

VÁSÁROLUNK TELKEKET, HÁZAKAT KÉSZPÉNZÉRT!

Alapító:
Ficsor László okl. mérnök,
a Düsseldorf-i Ipari és
Kereskedelmi
Kamara állami
magyar fordító- és
tolmácsvizsga-
bizottságának elnöke
(1988–1998), a
Düsseldorf-i Tartományi
Felsőbíróóság által
meghatározott
hítes fordító

FL INTERCOOP

THE TRANSLATION SCIENCE
www.translation.sc
www.szakforditas.com
Birmingham – Budapest – Moers

A FORDÍTÁS TUDOMÁNYA

Nyugat-Európa legismertebb magyar fordítószolgálat

Nyugat-Európa legismertebb magyar fordítószolgálat

**Fordítások több száz nyelven. Fordításhitelesítés.
Tudományos, műszaki és gazdasági fordítások.
Hiteles okirattfordítások a német jog szerint.
A Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara tagja.**

FL Intercoop Holding Limited
Birmingham, United Kingdom

25 év ügyfeleink
szolgálatában.

 FL Intercoop Kft.
H-1133 Budapest, Pannónia u. 64/b.
Telefon: (+361) 237 0100, -0101 Telefax: (+361) 339 0916
E-mail: iroda@fli.hu

 FL Intercoop Translations Ltd & Co KG
D-47441 Moers Neuer Wall 2.
Telefon: (+49) 2841 28053 Telefax: (+49) 2841 23021
E-mail: info@fl-intercoop.de

Italkülönlegességek, ajándékok, energiatalok
LiquiPower energy shot – BudaQuelle Shop

www.liquishot.eu

Születése a mi újjászületésünk

„Ime, a szűz fogan méhében és szül fiat s nevezi azt Immánuelnek.” Ézs. 7,14

„Azért a születendőt is szentnek hívják, Isten Fiának” (Luk. 1,35). Jézus Krisztus beleszületett ebbe a világba, de nem volt innen való. Nem történelmi fejlődés következtében lett. Kívülről jött bele a történelembe. Jézus Krisztus nem Istenné vált ember, hanem testet öltött Isten. Isten jött bele az emberi testbe. Az Ő élete a legmagasságosabb és a legszentebb belépést jelenti ebbe a világba. Urunk születése valóban advent – idejövétel volt – felülről. Mit jelen a megszületése

bennem? „Akiket ismét fájdalommal szülök, amíg ki nem ábrázolódik bennetek Krisztus” (Gal. 4,19) – mondja Szent Pál. Mint ahogyan a történelembe kívülről lépett be Jézus, az én életembe is kívülről kell bejönnie. De megengedtem-e, hogy személyes emberi életem Isten Fia számára „Betlehem-mé” legyen? Nem léphetek be Isten királyságába, amíg felülről meg nem születtem – a természetes születéshez nem hasonlítható módon. „Szükséges nektek újonnan születetek!” (Ján. 3, 7). Nem parancs ez, hanem alapvető tény. Az újjászületésre az a jellemző, hogy olyan tökéletesen átengedem magam Istennek, hogy Krisztus kifermálódik bennem. Mihelyt pedig Ő kiábrázolódik bennem, az Ő lény kezd munkálkodni általam. Isten megjelent testben – a megváltás ezt a mélységes csodát lehetővé tette számunkra.

Kegyelemteljes ünnepeket, és egy boldogabb új esztendőt kíván a szerkesztőség a magazin minden kedves Olvasójának!

Kuruczleky Ilona

Üdvözléssel: a főszerkesztő

Tartalom

Monte Granarói Szeráf: 1540-1640.....	4. old.
Karácsony.....	5. old.
A kevés is elég ott, ahol szeretet van!.....	6-7. old.
A gregorián ének maga a liturgia.....	8-9. old.
Válaszúton.....	10-11. old.
Útkeresés a labirintusban.....	12. old.
Milyen lehet a túlvilág?.....	13. old.
Ecce Homo.....	14-15. old.
A kereszténység és a magyar küldetés 2.	16-17. old.

8–9. old.

10–11. old.

Istennek célja van velem!.....	18-19. old.
Poszter.....	20-21. old.
Ivanka medjugorjei tanúságtétele.....	22. old.
Egy házasság, amely a nehézségek ellenére is tart.....	23. old.
Széchenyi István: Hittel a Nemzetért!.....	24-25. old.

18–19. old.

A krisztusi értékrend követői a munka világában.....	26. old.
A katolikus egyház "nyelvtörvénye".....	27. old.
Értsük jól az újszövetséget.....	28-29. old.
Jézus valóban király, de országa nem e világból való.....	30. old.

31. old.

A népdal méltósága.....	31. old.
Református hírek.....	32-33. old.
Népdalverseny Dejtáron.....	34-35. old.
Házszentelés az árvízi területeken.....	35. old.
Csodálatos bibliai utazás! 3. rész.....	36-37. old.
Az Evangélikus nemzeti tizenegy.....	38. old.
Karácsony a Kastélyban.....	38. old.
Megrendelés és előfizetés.....	39. old.

Szent Kereszt

A szerkesztőség címe:
Szent Kereszt Magazin,
1148 Budapest,
Nagy Lajos király útja 47/a
Tel/Fax.: 221-1524,
mob: 06-70-244-0240

Lapigazgató:
Horváth János
elnök-vezérigazgató

Főszerkesztő:
Kuruczleky Ilona

Internet elérés:
<http://www.szentkereszt.hu>
e-mail: szentkereszt@szentkereszt.hu

Főszerkesztő-helyettes: **Papp Nóra**
A szerkesztőség tagjai:

Bajcsy Lajos, Balázs Lilla, Bayer Emil,
Gréczy László, Frigyesy Ágnes,
dr. Kis Boáz, Kovács Mária, Kubányi
Andrea, Németh Andrea,
Pálffy Mária, Rácz Kristóf László,
Somogyi György, Szilágyi Ferenc,
Varga János

A lapot kiadja:
Veritas Invest Zrt.

1142 Budapest,
Erzsébet királyné útja 86.
Tel: 383-0983, fax: 383-0984

A megjelent hirdetések tartalmáért
a kiadó nem vállal felelősséget.

Terjeszti: HIRKER Rt. (Budapesten)
Lapker Rt. (vidéken)
ISSN 1589-617X

Nyomda: PAPIRREX KFT.
1131. Budapest
Dolmány u. 5-7.
Telefon: 06-1-237-0598
Fax: 06-1-237-0599

Monte Granarói Szeráf: 1540–1640

Nézzük meg, hogyan lesz egy kőművesből kapucinus szerzetes. Szent Félix Monte Granaróban született, 1540-ben. Atyja Jeromos és kőműves. Anyja Theodora, a keresztény asszonyok példaképe. Fivére Silentius, nyers természetű volt, Félix szelíd, mint az édesanyja. Nagyon szerette a Szűzanyát, szívesen imádkozta a szentolvasót. Mivel szegények voltak Félix korán elszegődött marhapásztornak, Silentius pedig apjával dolgozott.

Az apa fiatalon meghalt, Silentius lett a házigazda. Azt kívánta öccsétől, hogy legyen ő is kőműves. Félix hallgatott rá. Silentius gyakran szidalmazta, bosszantotta, hogy örökösen imádkozik, böjtöl, nem lesz ereje a munkához. Félix türelmesen hallgatott. Loróban galambházat kellett építeniük. A gazda lánya – Ludovika – látta, hogy milyen sovány Félix, jobb kosztal akart kedveskedni neki, hogy ne csak kenyéren és vízen éljen. De Félix visszautasította. Annak viszont igen örült, amikor Ludovika a karthauzi Dénes „Utolsó dolgok” című könyvéből olvasott neki. Szent félelem fogta el üdvössége miatt. „A legjobb, ha remete lennék.” Ludovika válasza: „Menj inkább a kapucinusokhoz, ott imádkozhatsz és vezekelhatsz!”

„Kik azok a kapucinusok, még sohasem hallottam róluk.” Ludovika mindent elmagyarázott. Félix pedig Tolentinóba utazott – a kapucinusokhoz. A felvételre várnia kellett, de végül sikerült. Itt kapta a Szeráf nevet.

Az Úr tudomására adta: „Szeráf, ha kedveskedni akarsz nekem, a kereszt útján kell járnod!” Szeráf testvér járta a kereszt útját. A házfőnök semmivel sem volt elégedett, amit Szeráf testvér tett, sokat korholta, térdelpelve kellett ebédelnie. Egy idő után úgy érezte, hogy terhére van másoknak. Az Oltáriszentség elé borult és kérdezte: „Uram, mit tegyek?” „Egy hang így bátorította: „Szeráf, miért zugolódsz szenvedéseid miatt? Mindent jól tudok, akaratom ellenére semmi sem történik veled. Tagadd magad, gyakorold a türelmet és járd a kereszt útját! Ez a királyi út, ezen az úton az én kegyelmem kísér.” E szavak újból talpra állították az ifjút.

Vezekelt, szigorúan böjtölt. Vészegetény lett, előljárói parancsára kiadósabban kellett táplálkoznia. Vezeklési eszköze a hamu lett, amit az ételébe szórt, húst és halat ezután sem evett. Mindig vidám volt, bár minden nap ostromozta magát. Kámzsája a leghitványabb volt, a legszegényebb cellát választotta, csak néhány órát aludt, a padlón fekve. Sokat elmél-

kedett Krisztus szenvedéséről. Ő volt a példaképe, aki engedelmes volt a halálig. Előljárói parancsát Isten akaratának tekintette. Minden eszközzel küzdött a kevélység ellen és boldog volt, ha megalázták. Nagy urak között nem találta helyét, csak a kisemberek és a bűnösök között érezte otthonosan magát. Ha betegeket meggyógyított, megtiltotta nekik, hogy beszéljenek róla. Az alázatossághoz járult nála a szelídség. Rajta beigazolódott a régi igazság: „Az alázatosnak kegyelmét adja Isten. Imádsága áthatol az egeken és a Magasságbeli meghallgatja azt.”

Szeráf testvér nevét mindenfelé tisztelik. Vajon szent volt-e Szeráf testvér? Határozottan állítjuk: Igen. Legpontosabban megtartotta a kolostor napirendjét és az imaidőket. Éjfél-től reggelig az imakórusban maradt. Az imában nagy örömet lelte, gyakran elragadtatásba esett. Úgy élt Istenben, mint hal a vízben. Természetfeletti szeretete a szenvedő és keresztrefeszített isteni Üdvözítőhöz láncolta, gyakran könnyezett. A tabernákulum volt földi mennyországa, naponta áldozhatott, ez abban a korban ritka kivételezés volt. Hittel vallotta, mint Szent Pál: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem.” Gal 2,20

„Aki szereti Istent, szeresse testvérét is!” 1Ján 4,21 Az istenszeretetet nem lehet különválasztani a felebarát szeretetétől. Nem lehet mindenkit egyformán szeretni. Van bizonyos sorrend. Minél közelebb áll valaki Istenhez, annál inkább megilleti szeretetünk. Hasonló a helyzet a vérségi kötelék esetében: a gyer-

meknek mindenkinél jobban kell szeretnie szüleit. Szeráf testvér Isten után a Boldogságos Szűz Máriát szerette, és ezt a szentolvasó imádkozásával bizonyította legjobban.

A Szűzanya után Szent Józsefet és az angyalokat részesítette legnagyobb tiszteletben. Felebarátait itt a földön szerette. Az Aszkoli kolostor portásaként mindent a szegényeknek adott, a kolostor mégsem szenvedett hiányt. A lelki táplálékot is bőkezűen osztogatta: az imádság, a vigasztalás, a jóra buzdítás által. Szeretett volna misszióba menni, de előljárói nem engedték, ő elfogadta alázattal. Ő volt az a hűséges és okos szolga, aki mindig másoktól gondoskodott. Ha prédikálnia kellett a Szentlélek szólt belőle. Még a Szentháromság titkát is meg tudta értetni hallgatóival. Nagyon szerette az állatokat, miként Asszisi Szent Ferenc. Szeráf testvér körül a paradicsomi állapot kelt életre.

Szeráf testvér látnok, próféta és csodatevő is volt. A jövőbe és a szívekbe látott, ismerte az elhunytak sorsát. Ördögtől megszállottakat szabadított meg és betegeket gyógyított. Megátkozott bűnösöket vezetett vissza az Úrhoz. Alighogy megjelölte a betegeket a kereszt jelel, vagy szentolvasója keresztjét helyezte rájuk, abban a pillanatban meggyógyultak.

Szeráf testvér többször megjövendölte halála napját, de nem hittek neki. Buzgalma változatlan volt, imaélete, elmélkedései, sőt töredelme és önmegtagadásai töretlenek. Egyszer aztán fájdalmas szúrás hasított mellkasába. Eleinte nem tulajdonított neki jelentőséget. Senkinek se szólt róla. Ereje kezdte elhagyni, kérte a betegek szentségét, de nem kapta meg, mivel az orvos nem látott közvetlen halál veszélyt. „Jól van – mondta Szeráf testvér, amit most kényelmesen megtehetnétek, nem sokára sebtében kell megtennetek.” Így is lett. Alighogy megkapta a szentkenetet, békésen elszenderült az Úrban, 1604. október 12-én délután. Gyerekek szaladgáltak a város utcáin és hangos szóval hirdették: „Meghalt a Szent, meghalt a Szent!”

A nép pedig tömegesen özönlött, hogy még egyszer lássa és lerója tiszteletét. Még aznap a főoltár elé temették. Sírhelye búcsújáró hely lett. Sok csoda láttán kérték a papától Szeráf testvér szentté avatását, amit XIII. Kelemen pápa tett meg. 1767-ben avatta szentté.

Pálffy Mária

Karácsony

Advent csodálatos napjai után vagyunk és várjuk a Kicsi Jézus születésének idejét. Kitekintek az ablakon, mint mindig, ha írom kell. A szemben levő budai hegy ködös hallgatásba burkoltan néz felém. Hallgatnak az erdők, a fák. Alkonyodik és egyszerre egy régi, lellei karácsony jut az eszembe: egyike a legszebbeknek.

Fiamék a téliestített nyaralóban díszítették a fát. Mi – feleségemmel és két unokánkkal Budáról gurultunk Lelle felé. Akkor is alkonyodott, és a lemenő nap bíborba borította az ég felé.

A fadíszítés lassan haladt, s mi kissé korán toppantunk be. Így azt a feladatot kaptam, hogy sétáljak egyet két kis unokámmal. Sötét volt a csendes, kihalt város, amikor kéz a kézben elindultunk. Hallgatót a Berek, aludt a tó, és mi már nem is hárman bandukoltunk. Jézus jött velünk láthatatlanul, s egy fényes csillag ragyogott az égbolton. Szótlanok voltunk, de teli volt a szívünk a nagybetűs Szeretettel.

Mire visszaértünk, jött a vidám, kedves este és a jó vacsora, meg az ajándékozás.

Kedves Olvasó! Azon gondolkodom: mit is ajándékozhatnék Neked! És Égi Gazdám már súgja is: hitet, reményt és cselekedni képes szeretetet, no meg alázatot ebben a nehéz, fájdalokkal teli, sokszor könnyörtelen világban.

Minden ünnep mér-földkő az életünkben. A Tiédben is. Gondolkodj el: mi volt eddig, és hogyan tovább? Ebben az ünnepi órában legyen Béke a szívedben.

Ezt kívánja, valamint áldott ünnepeket

Vezess Uram!

Lehulltak az őszi lombok,
alszanak a szelíd dombok...
A kis Dédikkel kézenfogva ballagok,
fenn ragyognak a fényes,
égő csillagok.

Nincsen bennem semmi harag,
csak a sok-sok
emlék marad...

A szívem telis-telis
sok örömmel:
hitemhez ragaszkodom
tíz körömmel.

Gyarló énem Te megérted:
rögös utam Te kísérted.
Bár a gazemberek szórnak
mérget, átkot:
behúnyt szemmel szépnek
látom a világot.

Vezess, vezess keskeny úton,
ne hagyj megállni félúton.

Gondjaim nincsenek,
se kicsinyek se nagyok:
csak így egyszerűen,
im' nagyon boldog vagyok.

Ennél többre mikor
és hol mehetek?
Béke vesz körül,

tisztelet, Szeretet.

Bayer Emil

Beszélgetés Makray Katalinnal,
a Köztársasági Elnök feleségével

Makray Katalint, a Köztársasági Elnök feleségét faggatom arról, hogy mennyiben változott meg az élete, amióta a férjét kinevezték elnöknek?

2010. augusztus 6-án nevezték ki, illetve iktatták be a férjemet köztársasági elnöknek, és ennek minden téren van vetülete az életemben. Az elnök feleségének nincs meghatározva hivatalosan, mi a feladata, ezért én inkább úgy fogalmaznék, hogy társadalmi elvárásoknak kell, hogy eleget tegyen. Húsz éve már, hogy az újkori demokráciában létrejött a köztársasági elnök pozíció – kezdve Göncz Árpád, majd Mádl Ferenc és Sólyom László munkásságával –, végig nyomon lehet követni, hogy mi volt a teendője a mindenkor köztársasági elnök feleségének. Habár az elnök felesége nincs hivatalban, a munkatársai segítik, hogy eleget tegyen feladatainak. Ezt egyedül otthon nem is tudnám elvégezni, annyi meghívás érkezik hozzám, olyan sok helyre hívnak, és megyek is szívesen. Ma már talán mondhatom, társadalmi elvárás, hogy az elnök felesége is legyen aktív. Akik ebből példát mutattak, akikről elleshettem, mi is az én feladatom, az elődeim, még a mai napig is tevékenyen munkálkodnak a közjó érdekében. Ebben modell az amerikai elnöki házaspár, akiket itthon is megpróbálnak leképezni - mondván -, hogy az elnök felesége, a „First Lady” is legyen aktív. Én, ezt a titulust nem szeretem, mert a mi kultúránkban csakis az „elnök felesége” elnevezés fejezi ki azt a hagyományt, amelyet képvisel.

A kevés is elég ott, ahol szeretet van!

A családi életére is kihatott a férje megválasztása?

Mindenképpen, de nem negatívan, inkább csak átrendeződött a családi életem. Egy nagyon jó változás, hogy a férjem nem Brüsszelben, hanem Budapesten dolgozik, mert reggel otthonról indul, és este ugyanide jön haza a munkája végeztével. Többet lehet a családjával, nem kell annyit utaznia. Számomra nagyon fontos, hogy a megváltozott körülményekre való tekintettel jól osszam be az időmet. Kicsit a család háttérbe került ugyan, de ez csak az iskola kezdésével alakult így, hiszen az unokáknak is kevesebb az idejük a tanulás mellett. A hétvégeken persze igyekszünk bepótolni az együttlétet. Szerencsére nagyon közel lakunk egymáshoz, így hétköznap is tudunk találkozni. Hazafelé menet sokszor beszaladnak hozzánk az unokák, játszunk, beszélgetünk, megkeresik az eldugott csokikat. A szülőkkel is napi kapcsolatban vagyunk, bár legnagyobb lányunk, Alexa, aki Amerikába ment férjhez csak nyaranként látogat haza a családjával, de akkor hat hétig együtt lehetünk.

A magazin alcíme: hit-magyarság-érték, ezért szeretném megkérdezni, hogy mit jelent az Ön életében az első fogalom, a hit, és szokott-e karitatív tevékenységet ellátni.

Szervezetten nem, mint Lévai Anikó, aki az Ökumenikus Szeretetszolgálat jószoigálati nagykövete, vagy mint Mádl Dalma, aki a Dévai Alapítvány támogatója. Még nem köteleztem el magam, mert több helyről jönnek a megkeresések, és nem szeretném, ha egyik vagy másik szervezet, alapítvány helyzeti előnybe kerülne. Hívő ember vagyok, és jelenleg a „Művészek a templomért” a máriaremetei „Templomkerti esték” háziasszonya szerepét töltöm be, amely sorozat egy civil kezdeményezés Pesthidegkúton. Ennek az a lényege, hogy a kerületben lakó művészek felajánlják fellépésüket a kegytemplom javára. A hívek pedig a perselybe teszik az adományukat a templom felújítására. Én azt gondolom, hogy a jótekonkodás mellett ennek a sorozatnak, amely már ötödik éve tart, közösségformáló ereje is van, már sokan jönnek más kerületekből is.

A magazin második alcíme a magyarság. Ezzel kapcsolatban tenném fel a kérdésemet, már csak azért is, mert nagyon szép magyaros motívumokkal díszített polgári öltözetet visel. Mit jelent az Ön számára magyarnak lenni?

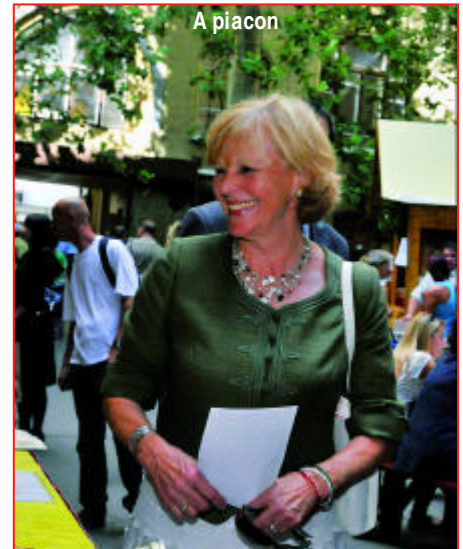
Több oldalról is meg tudnám a választ köze-

A hat unoka

hogy mit bántunk, mi az, amit tagadni akarunk? Akik ide születtek és itt maradtak, azoknak az a feladatuk többek közt, hogy a nemzet értékeit,

A piacon

lítani, de induljunk ki abból, hogy mikor volt először igényem arra, hogy olyan viseletben jelenjek meg különböző hivatalos rendezvények alkalmával, hogy az öltözékemmel is kifejezzem a hovatartozásomat. Először akkor, amikor a férjem kétszer is volt nagykövét, Spanyolországban és Svájcban. Ez az időpont a kilencvenes évek elejére és végére esik. Nem volt egy olyan ruhatáram, amellyel megmutathattam volna, hogy melyik nemzethez tartozom, vagy, hogy az integritásomat az öltözékemmel is büszkén kifejezhettem volna. A mi kultúránk, történelmünk, hagyományaink, nyelvünk és az ország földrajzi fekvése is egy olyan különleges adottság, amelyet, ha valaki nem ismer, akkor legalább azt kérdezze meg, hogy aki azt a szép ruhát hordja, milyen nemzetiességű. Amennyiben pedig ismeri a magyarokat, akkor be tudja azonosítani, hiszen minden nemzetnek megvan a maga hagyománya az öltözetében is, amelyet büszkén viselnek. Én az öltözetemmel nem három hónapja képviselem a hovatartozásomat, hanem már a hatodik éve. Természetesen mindezt nem hivalkodó színekben és motívumokkal teszem, hanem diszkréten, legfeljebb kíváncsiságot ébresztve azokban, akik tudják, ki vagyok, részben a tévétornák idejéből, meg a férjem megváltozott pozíciója miatt is. Egy magyaros viselet még nem jelent kirekesztést másokkal szemben, és nem is kötelező így megjelenni, de aki úgy érzi, hogy igénye van egy hagyományos stílusra, akkor azt tegye bátran. Még egy egyszerűnek tűnő zsinórozás is elárulja, hogy milyen mesterember készítette, amelyet meg kell becsülni, mert egy család

Templomkerti esték

Felső sor balról jobbra: Nemsák Károly, Láng Zsolt, Tolcsy Béla
Alsó sor: Bödey Sándor, Makray Katalin, Esterházy László atya, Bödey Katalin

di kézműves munka eredménye, amelynek minden tűszúrásában benne van alkotójának tudása, a nemzet hagyománya és szerintem a jövő is, mert egyre többen viselnek magyaros öltözeteket. Én azt gondolom, hogy ilyen szép ruhákkal tovább gazdagítjuk a kultúránkat, és ha van lehetőségünk a magyar népművészetet, amely olyan különleges és gazdag motívumokban, bármilyen formában megmutatni, az nemcsak a viselőjének ad örömet, hanem a hagyományok őrzésének a szeretetét is jelenti.

Amikor, mi, magyarok büszkén harcolunk a nemzeti identitásunkért, akkor az nem jelent magyarkodást. Ennek a szónak a rossz értelemben vett használata az elmúlt időszak politikai csatározásának az eredménye. Mindig a nemzeti érzést kezdik ki, illetve azokat bántják, akik tenni akarnak a hazáért, és rájuk sütik ezt a bélyeget. Amikor egy ünnepségen elénekeljük a szózatot, vagy amikor egy sportesemény végén felhangzik a magyar himnusz – függetlenül attól, hogy valaki magyarkodásnak nevezi a zene alatti könnyeket –, akkor el kellene gondolnod azon,

hagyományát, nyelvét ápolják és őrizték, és úgy adják tovább a gyerekeiknek, unokáiknak ezeket az értékeket – hozzá téve a maguk tudását –, hogy tovább gazdagodjék ezáltal a magyarság.

Én is így gondolom, de sajnos nagyon sok fiatal elmegy, másról próbál szerencsét a jobb anyagi körülmények miatt.

Majd visszajönnek, mert a szülők, a nagyszülők és a temetők itt vannak. Nem lehet öt-hat év alatt másról gyökeret eresztetni. Gyökerei annak vannak, aki itt végezte az iskoláit, aki itt tanulta meg a verseket

és olvasta el a kötelező olvasmányokat. Az a tény, hogy jól érzi magát más országban is, és több pénzt kap, szebb autója van, azok csak külsőségek, az igazi lelki gyökerek ott vannak, ahol felnőtt. Tartozni valahova, ahol biztonságban érzi magát az ember, ahol a kevés is elég ott, ahol szeretet van - az sokkal többet ér, mintegy egy vastag bankbetét, miközben hontalan az illető.

Végezetül szeretném megkérdezném, hogy mi a legfőbb érték az Ön életében?

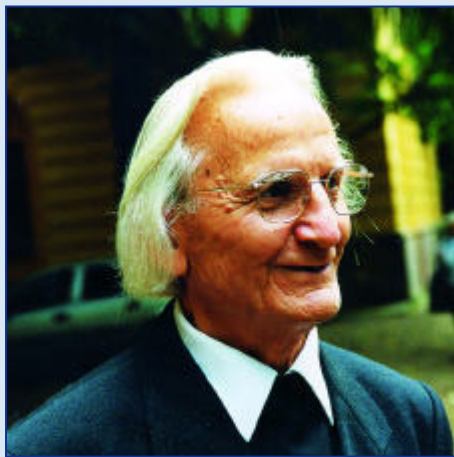
Minden, amiről eddig beszéltünk. Én a versenysport miatt sokat voltam külföldön, és éltünk is más országban a családommal, így sok mindent össze tudok hasonlítani. Nekünk ezt a nemzetet kell összetartani, és mindenki tegye hozzá azt a tudást, amiért erre a földre jött, amiért a Jóisten pont ide küldte, Magyarországra. Az a tény, hogy magyar vagyok, nekem olyan örömet és boldogságot jelent, amelyet nem tudok úgy megfogalmazni, ahogy szeretném, mert nem vagyok költő, ez inkább egy csodálatos érzés.

Köszönöm a beszélgetést.

Kuruczleky Ilona

A gregorián ének maga a liturgia

Találkozás Béres György gregorián tudós, tanár karnaggyal

1928. január 27-én, Makón született. 1973-ban lépett be az esztergomi Kiszemináriumba. 1946-ban érettségizik Makón, majd Esztergomba a Szemináriumban fejezi be teológiai tanulmányait. 1951-ben szenteli pappá Hamvas Endre csanádi megyéspüspök. Káplán Nógrádmegyeren, Letkésen majd a kőbányai Szent László templomban karnagy és organista. 1956-ban elhagyja az országot és Ausztriába megy. 1957–1962 Bécsben és Rómában folytatja tanulmányait. 1962-ben megalapítja az UNIO PRO AFRIKANA egyesületet. 1973–1979 plébános, Markthofban, majd 1979. Bécs XIX kerületében Glazingban plébános. 1982–1992 a bécsi Zene-tudományi Intézet tanára. 1984-től tanít Salzburgban és ettől kezdve rendszeresen részt vesz az Arezzoi Nemzetközi Kórusverseny zsűrijében. 1998-ban a bécsi bíboros-érsek úrtól érseki tanácsosi kinevezést kapott. Nyugdíjazása után is a mai napig itt folytatja munkáját, 1990-ben megalapítja a GREGORIÁN TÁRSASÁGOT. Jelentősebb állomások ahol tanít: MTA Zenetudományi Intézet, Bp. kántorképző, Pannonhalma, Debrecen, Győr, Pozsony, a Felvidék több városa. Erdélyben Székelyudvarhelyen és, Kolozsváron. 1998-ban megrendezi az I. Váci Nemzetközi Gregorian Fesztivált, amit ezután háromévenként további fesztiválok követték.

Nagyon találó és jellemző Béres tanár úrra az a nagyszerű írás, amely ifjabb Sapszon Ferenc tanár-karnagy úrtól való.

„Földi életünk ajándék és titkok. A jószágos Isten mindegyikünknek saját – adottságokból, talentumokból, képességekből összeállított – ajándécsomagot adott útravalóul. Az ajándék kibontása, megismerése és kapott kincsek felhasználása, kamatoztatása, egy hűségben leélt élet feladata. A Jézussal közösségben élt élet során lépésről lépésre valósul meg Isten kegyelmével az a csodálatos terv, amit Isten megálmodott rólunk. Az ajándékok mellé mindegyikünk sajátos, személyre szóló hivatást is kap. Béres György sok ajándékot, talentumot kapott. Egyik ezek közül a fiatalos fizikum, amiért persze tenni is kell (napi tornával, futással, sportolással ..) Aki látta őt, amint fergeteges módon ropja a néptáncot a 80. születésnapján, annak van valami képe erről az ajándékról. Szüksége is van erre annak, aki egyik nap Bécsben, a következő nap Budapesten, 2 nappal később Kolozsváron vagy Pozsonyban tart előadást vagy próbát, és fáradhatatlanul hirdeti mindenütt a gregorián ének szépségét. További talentumai között első a zenei tehetség. Itt meg kell említeni az abszolút hallásnak egy - a kimagaslóan kreatív emberekre jellemző - különleges fajtáját, a szinesztéziás hallás képességét. Béres György a számokat, magánhangzókat, hangokat 'színekben látja'. A különböző hangmagasságokhoz, hangnemekhez nála különböző hangulatok, színek társul-

nak. Nem kell, hangvillát használjon, mikor egy gregorián tételt el akar indítani. Érti, 'látja', hogy az éneklendő szöveghez milyen hangulat, milyen szín, milyen hangmagasság illik, és biztosan adja meg a legmegfelelőbb hangot.”

Közelgő 83. születésnapjára, valamint a Gregorián társaság megalapításának 20. évfordulója kapcsán kerestem fel a tanár urat. 1928. január 27-én Makón született. Fontos állomás az életében a születési helye?

Különösebben nem. Édesapám munkája során itt voltunk s később is laktunk itt és itt végeztem a 3-4 osztályt az Irgalmas Nővéreknél. Itt voltam a háború idején, majd a 7-8 osztályt és már mint kis-pap végeztem, és a Csanád Vezér Gimnáziumban érettségiztem.

Mi indította arra, hogy papi pályára lépjen?

Szüleim nagyon vallásosak voltak. Kicsi koromtól sokat ministráltam. Korán megtanultam a latin válaszokat, s talán még nem is tudtam jelentésüket. Aztán megérintett a liturgia szépsége. Nem mellékes, hogy édesapám testvére Béres István egyházenész, pap, példaképként volt előttem, aki az esztergomi szeminárium ének és liturgia tanára volt harminc évig. Már korán érlelődött bennem, hogy a zenén keresztül tudom legmáltóbban szolgálni az Urat.

Pappá szentelése után folytatta tanulmányait korunk nagy egyházenészeinél. Kik voltak ők?

Ők nem csak kiváló muzsikusok, hanem a kodályi gondolkodásmód leté-

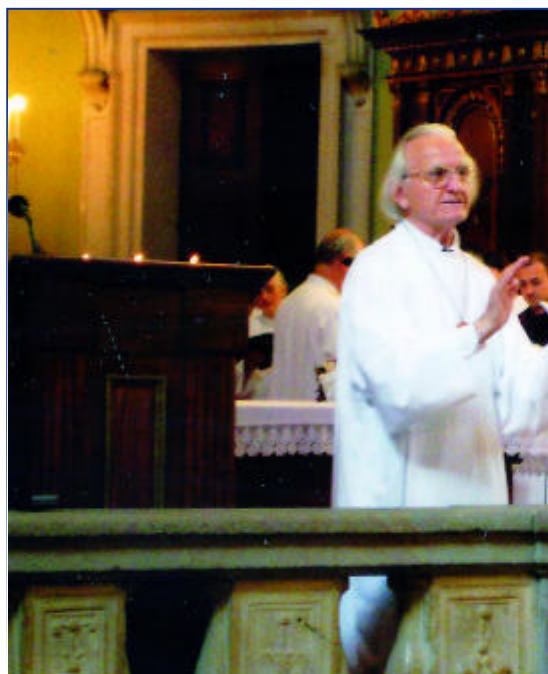
ményesei voltak. Harmat Artúr, Gergely Ferenc, Werner Alajos, Bárdos Lajos tanár urak.

Hogyan folytatódott zenei pályafutása?

Nagy megtiszteltetés volt, hogy nagybátyám halála után engem kértek fel, hogy folytassam a munkáját, így 1954–56-ig Esztergomban a Szemináriumban tanítottam a gregoriánt és a liturgiát, és vezettem a Bazilika kórusát. Majd Werner atya örökébe lépve nyaranta a Budapesti Nyári Kántorképzőn, tanítottam a gregoriánt.

Szeret tanítani? Fiatalokkal foglalkozni?

A mai napig fontos számomra a gyermekek és a fiatalok nevelése, ami 1953-ban kezdődött. Veszélyes idő volt, akkor ismerkedtem meg a Regnum Mariánum papi közösséggel. Táborozásokat szerveztem, mindannyiunk öröme. Később

Innsbruckba folytattam ifjúság nevelői munkát, ahol hittant tanítottam és cserkészcsapatot is szerveztem.

Közben ne feledkezzünk meg arról, hogy 1956-ban elhagyta Magyarországot és Ausztriába ment.

Vác, 2005

„Tiltott” papi tevékenységem miatt veszélybe kerültem, s emiatt távoztam az országból. Jelenleg is Bécsben élek. Ekkor megfogadtam, hogy mindazt a tudást, amit külföldön megszerzek, azt Magyarországon kamatoztatom, és ezen munkálkodom a mai napig.

Volt még az afrikai kaland nevű történet az életben

Ez 1961-ben kezdődött a mai Tanzániában. Nagy munka volt az ottani zenét gyűjteni és tudományosan feldolgozni. Törzsi nyelven, törzsi zenével megteremteni az a liturgikus éneket amin keresztül sajátjuknak érezhetik Isten üzenetét és természetes módon fejezhetik ki hitüket. Ez volt a munka lényege, ami iskolák létrehozásával is járt, ahol ezt tanítják. Megkezdődött ezen iskolák szervezése, de a politikai fordulat megghiúsította álmomat.

Beszélgetésünk az egyházi zene és a gregorián ének körül forog.

„Egyetlen olyan zene létezik, amely liturgikus, ám ugyanakkor a lélekhez is szól: ez a gregorián ének. A gregorián ének egy időben birtokolja azt a tisztasá-

Vác, 2005

Diákokkal Bécsben, 2005-ben

Nyolcvanadik születésnapján

Az orgonát is az atya készítette Bécs, 2005

got, örömet és könnyedséget, amelyre a léleknek az igazsághoz vezető úton szüksége van.” Oliver Messiaen (1908–1992)

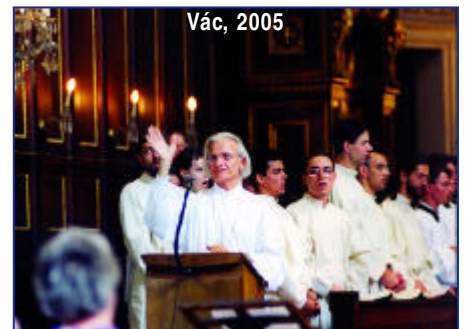
A gregorián ének elterjedése Nyugat-Európában – liturgikus központok és kolostorok mindegyikében a 8. század vége felé indult meg. Minthogy továbbra sem álltak rendelkezésre megfelelő grafikai jelek a dallamok lejegyzésére, a gregorián liturgikus dallamállomány egészének – szinte hibátlan – áthagyományozására több mint száz éven át csak a szójhagyomány útján volt mód. Annak idején a szerzetesek legfontosabb feladatuknak tartották, hogy Isten Igéjét, amennyire lehetséges kívülről megtanulják. A gregorián igen kényes műfaj, a legmagasabb rendű zeneművészet, de a lényegét tekintve mégsem zeneművészet, hanem liturgia, énekes imádság. A gregorián éneklés legfontosabb kiindulópontja és feltétele, hogy értsük a szöveget és benne éljünk az ima lelkületében. A gregorián ének igen kényes és rengeteg gyakorlást kíván. Az éneklés magasiskolája. Szinte „átöblíti az éneklő szerveket” balszam a toroknak és a léleknek. A gregorián ének, abból a sze-

(Az interjúhoz a forrás a Szent István Társulat PSALLITE SAPIENTER című, 2008-ban megjelent könyve.)

retetből születik, amely Istennek Krisztusban megtestesült szeretetére válaszol.

Zenéhez kapcsolódik az úgynevezett hobby is. Úgy tudom orgonaépítéssel is megpróbálkozott.

Fiatalkori álmom az orgonaépítés,

Vác, 2005

amit a pannonhalmi kisorgona láttán határoztam el. 1965 és 1973 között alsó ausztriai és morvamezei falvakban voltam plébániai kisegítő lelkész, és ekkor kezdtem el orgonát építeni saját kezűleg. Ezen a képen látható orgonát is én építettem.

Az elismeréseiről és a közeljövő terveiről kérdezem.

2007-ben a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia a PRO CULTURA CHRISTIANA kitüntetését adományozta számomra. 2008-ban a Budapest Belvárosi Önkormányzata PILINSZKY díjban részesített. Nagy megtiszteltetés volt az az ősbemutató 2008 március 1-én az Egyetemi templomban ahol azok a művek csendültek fel amit Szőnyi Erzsébet, Daróci Bárdos Tamás, Soproni József, Koloss István és Péter Planyavsky írtak 80. születésnapon tiszteletére. Megjegyzem, gyakran bátorítom és kérem a zeneszerzőket, hogy nyúljanak és használják fel a műveikben a gregoriánt. Amit ugye tudvalévő, hogy a 8. századtól ismerünk. Nem véletlen, hogy Liszt Ferenc is felhasználta művében.

A terveimről annyit, hogy folytatom a gregorián ének nevéhez köthető Gergely pápa halálának 1400. évfordulójára 2004–2005 megszervezett Váci Nemzetközi Gregorián Fesztivált. Erre immár V. alkalommal kerül sor 2011. július 7-10-ig Vácot, ahol hét országból 13 énekkar lesz jelen. Addig is folytatom előadásaimat, az országban és azon kívül is, megfogadva a szemináriumba Mindszenti bíborostól kapott buzdítást, hogy a liturgián keresztül minél több lelket vigyek közelebb a Jóistenhez.

Köszönöm az interjút!

Gréczi László

Válaszúton

Kolozsvártól 26 kilométerre, a Kallós kúrián zajlik 1992 óta a *Kallós Zoltán Alapítvány* hihetetlenül sokoldalú tevékenysége. Mi a Kolozsváron tartott *Magyar Örökség* díjátadás alkalmával látogattunk el ide – és valamennyi élményünk közül legmegrendítőbb az volt, amit itt láttunk és hallottunk.

Az Alapítványt *Kallós Zoltán* Kossuth díjas, Corvin láncsal kitüntetett neves néprajzkutató hívta életre. Működését a kolozsvári gyerek- és felnőtt tánczások működtetésével, különböző tájegységek falvaiban nyári népzene- és néptánc táborok szervezésével kezdte. A programok fokozatosan bővültek. Ma már nyaranta több nagyszerű anyanyelvi, kézműves, népzene- és néptáncbort szerveznek gyerekeknek, ifjaknak, felnőtteknek. 1998-ban nyílt meg először a nagyközönség számára Kallós Zoltán szépséges, több

ezer darabból álló néprajzi magán gyűjteménye. 2010 május 21-én avatták fel a *Kallós Zoltán Néprajzi Múzeum és Népművészeti Központot*. Lehetővé vált a kolozsvári magyar néprajz-szakos diákok számára a felmérhetetlen értékű, több ezer néprajzi tárgyból álló gyűjtemény (dísztárgyak, szöttek, népviseletek) szakszerű tanulmányozása, kutatása. A Központ több feladatot is ellát, így Kallós Zoltán népzenei gyűjteményének, kiadványainak gondozását. A szakkönyvtáron, kutatóközponton kívül vannak szakmai rendezvények, múzeumpedagógiai programok.

Az évek során az Alapítvány feladata egyre világosabban körvonalázódott. Hivatása lett elsősorban a szórványmagarság összefogása, megtartása, az anyanyelv ápolása, a magyar népi kultúra megőrzése, továbbörökítése, ezzel a magyar kultúra, identitás megőrzése.

Magyar Oktatás – miért fontos?

Aki nem végez magyar iskolát, az a tapasztalat és statisztika alapján elvesz a magarság számára. Minőségi oktatást kell biztosítani, megalapozni a továbbtanulás lehetőségét, mert az a gyermek, aki alsó-tagozatban nem ír és olvas magyarul, nem folytathatja tanulmányait a felső-tagozaton és ezáltal nem ismerkedne meg a magyar kultúrával. Ezzel hozzásegítjük a magyar gyermekeket a szülőföldön maradáshoz, megerősítve identitásukat, megakadályozva a magarság számának csökkenését és az asszimilációt.

1999-ben újraindult a 25 évig szünetelt magyar anyanyelvű oktatás

Ezt megelőzően alapos felmérés készült Válaszúton és a környező falvakban azokról a gyerekekről, akiknek nincs lehetőségük anyanyelvükön ta-

nulni. A Válaszúthoz közel eső három folyó völgyben (Lozsárd, Lóna, Bors) 20 településen megkeresték a magyar családokat. Megdöbbenve tapasztalták, hogy az 1989-es változásokat követően milyen mostoha szo-

ciális körülmények közé került igen sok észak-mezőségi magyar család. Ennek egyik következménye, hogy a szülők nem tudták gyerekeiket megfelelő körülmények között taníttatni. Sok faluban egyáltalán nincs iskola, óvoda. A 0-6 éves kor közötti 98 magyar gyermek számára az anyanyelvi oktatás pedig egyáltalán nem volt biztosított. Nekiláttak a probléma megoldásának.

Az 1999–2000-es tanévet négy gyerekkel kezdték. Mivel a gyerekek létszáma ugrásszerűen megnövekedett, az Apáczai Közalapítvány, az Illyés Alapítvány és a Magyar Oktatási Minisztérium támogatásával 2007 március 24-én felavatták az újonnan elkészült válaszúti, 70 férőhelyes *Szórványkollégiumot*. A 2010-2011-es tanévben már 93 óvodás és kisiskolás (4-10 éves korú) gyerekről gondoskodnak, bentlakásos rendszerben. Szá-

Kallós Zoli bácsi 85 éves

mukra az Alapítvány biztosítja a napi ötszöri étkezést, szállást, délutáni oktatást, népművészeti foglalkozásokat, anyanyelvi fejlesztést, szabadidős tevékenységet, az orvosi és higiéniai ellátást, tanszereket, ruházati kellékeket és a hétvégi ingáztatást. Kolozs megye 26 településének gyerekeit így bevezették a magyar is-

kolarendszerbe. Létszámukat tíz év alatt közel 200 gyermekkel gyarapították. E lehetőség nélkül mindannyian román nyelvű tanintézményben kezdenék és folytatnák tanulmányaikat. Érdekes: a vegyes (román-magyar) házasságokból származó gyermekek létszáma az idei tanévben 22% volt.

Negyedik osztály után a gyermekek Szamosújváron folytatják tanulmányaikat ahol a Téka Alapítvány gondoskodik róluk. Az elmúlt tíz évben 87 gyerekkel erősítették a szamosújvári iskolát, ennek köszönhetően a felső tagozaton évek óta párhuzamos magyar osztályok indulhatnak.

Indítékok

Aki nem végez magyar iskolát, az a tapasztalataink és a statisztika alapján elvész a magyarság számára. Minőségi oktatással megalapozzuk a továbbtanulás lehetőségét, mert az a gyermek, aki alsó-tagozatban nem ír és olvas magyarul, nem folytathatja tanulmányait a felső-tagozaton és ezáltal nem ismerkedne meg a magyar kultúrával. Ezzel hozzásegítjük a magyar gyermekeket a szülőföldön maradáshoz, identitástudatát megerősítjük, megakadályozva a magyarság számának csökkenését és az asszimilációt.

Népi Játékok és Kismesterségek Oktatója

Az 1999-es év egy másik fontos eseménye a játszóházvezetői képzés elindítása a budapesti Művelődési Intézettel közösen, elsősorban pedagógusok részére. A tanfolyam a romániai oktatási rendszer hiányosságának egy részét kívánja pótolni. Célja a hagyományos népi kultúrának gyakorlati és elméleti megismeretése. A 10 éves múlt bizonyítja, hogy e kép-

zésre most is szükség van! Minőségének visszhangja lett egész Erdélyben. A tanfolyamon résztvevő pedagógusok beszámoltak arról, hogy nagyon hiányos a vidéki iskolák felszerelése. Nagyon sok pedagógusnak és diáknak anyagi gondot jelent eljutni az iskolába. 2001-2004 között az Apáczai Közalapítvány pályázati támogatása lehetővé tette a Kallós Zoltán Alapítvány lebonyolításával a vidéki iskolák didaktikai eszközökkel, könyvekkel, tanszerekkel, elektronikai kellékekkel, sportfelszereléssel való ellátását, ösztöndíj és ingaköltség részleges pótlását. Kolozs és Szilágy megyében több, mint 40 iskola részesült a támogatásokban.

Táborok

Nagy számban szerveznek nyári táborokat különböző korú szörványvidéki gyermekeknek: (népzene-, néptánc-, honismeret, tehetséggondozó-, kézműves- és ifjúsági népzene-táborok), ezenkívül Alkotó tábor elsősorban a beiskolázott gyerekek

családjai részére. Az itt zajló beszélgetések során kiderült, milyen gondokkal küszködnek a környékbeli falvak gazdálkodói. Ezért 2002-ben a régió mezőgazdálkodóinak tanfolyamot indítottak, az Agrártudományi és Állatorvosi Egyetem és a Kolozs Megyei Magyar Gazdák Egyesület szakembereinek bevonásával. Évente pár hónapot igénybevevő szakképzést és szaktanácsadást nyújtanak a növénytermesztés, állattartás különböző területein.

És még... Nemzetközi Népzene és Néptánc-tábor felnőtteknek, a Bolyai Nyári Akadémia népművészeti tábora, népzene-, népdal-velétkedők, rendszeres táncházak, ünnepkörökhöz és neves napokhoz kapcsolódó előadások a mezőségi szörványban, majálissal összekötött család napja Kolozs megye 26 településén, és minden év szeptember utolsó hétfőjén kisművészek találkozója.

Közkincs-kerekasztal

A szamosháti kistérség magyarságának nemzeti identitástudata erősítése érdekében 2007-ben indult a Közkincs-kerekasztal program – kulturális útvonalak kiépítése a Mezőségen. A különböző, részben elszigetelt települések magyarságának találkozási lehetőségeket biztosítanak, hogy következetes munkával a Mezőség kulturális-történelmi emlékeit beépítsék a köz tudatba. A falusi vendégfogadás fejlődésével az itt élők megélhetését segítő mellékjövedelemhez juthatnak.

Távlati tervek

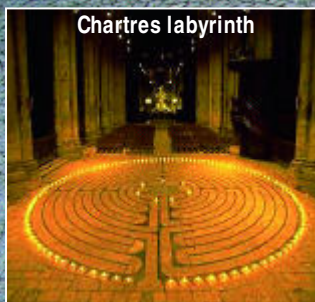
Intézményeikből felsőoktatásba bekerülő gyermekeknek kollégium biztosítása Kolozsváron; Mezőgazdasági szakképzés Válaszúton; a Kallós Néprajzi Múzeum részeként Kézműves ház létrehozása - népi mesterségek szakoktatása. Szinte felfoghatatlan az a rengeteg ötlet, energia és kitartás, amivel mindezt megvalósítják. (Költségeiket támogatásokból, 1%-os egyéni jövedelemadó felajánlásból, pályázatokból próbálják fedezni. Gond, hogy az intézmény teljesen civil háttérű, összköltségvetésének csak negyed részét tudják nyílt pályázatokból fedezni.)

Látogatásunkkor könnyekig meghatott egy kis történet. Az őszi iskolakezdésre beállított egy 7 éves kislány, kézen fogva vezetve négy éves húgát. „Elhoztam az óvodába, mert én már magyar vagyok – mondta –, de ő még nem az.” A Jóisten segítse őket tovább, hogy ő is magyarrá váljon.

Kovács Mária

Útkeresés a labirintusban

Chartres labirinth

Labirynth vor St. Lambertus,
Mingolsheim

Nemrég elején migrációs lelkipásztori konferencián vettem részt az esseni egyházmegye tanulmányi központjában. Megérkezésem után lépten-nyomon „belebotlottam” a labirintus szimbólumába: a kápolnában és a parkoló melletti téren is labirintust alakítottak ki. A szobám asztalán álló szórólapról azt is megtudtam, hogy a nagy szabadtéri kivitelezés érdekében a helyi Katolikus Nőszövetség külön egyesületet alapított.

Kissé furcsának, de mégis érdekesnek tűnt a kezdeményezés, és eszembe jutott egy pár évvel ezelőtti keresztelői élményem, ahol már láttam ezt a szimbólumot. Akkor a templom főbejárata előtt kellett átlépkednünk a díszes kockákkal kirakott alkotást, ahonnan a keresztelő kápolnában át juthattunk be a főhajóba. Hazatérvén a konferenciáról igyekeztem rájönni e szimbólum keresztény jelentésére, melyet most szívesen megosztok Önökkel.

Ha a labirintus szót halljuk vagy olvassuk, először talán egy bonyolult, mesterségesen kialakított útvesztőre gondolunk, melyben jól el lehet tévedni. Ugyanakkor próbatétel és művészet is, hogy a sok lehetséges irány közül megtaláljuk a kifelé vezető vagy a közepre vivő utat.

A szó eredetét és jelentését kutatva első hallásra ellentmondásba ütközünk, mivel a labirintus és az útvesztő kifejezések között hasonlóságok és különbségek vannak. Röviden: egy labirintus lehet útvesztő, de egy útvesztő sohasem lehet klasszikus értelemben vett *labirintus*. A görög labyrinthos szót a rómaiak „*labor intus*”-nak fordították, amely belső munkát jelent. Így értelmezve, a szimbólum az ember nehézségei-

kel, akadályokkal teli életútját jelképezi. Egyszerre jelenti azt a kiismerhetetlen helyet, ahol az ember sokszor eltéved, átvitt értelemben elveszti önmagát, de végül –, ha saját útjára rátalál –, célba ér.

Az ókori egyiptomi kultúrában a labirintusok főleg a mítoszok világában voltak jelen, ahol a testi-lelki halál, az újjászületés játszotta a főszerepet. A görög történetíró, Hérodotosz *Históriák* című művében részletes leírást ad az egyiptomi Arsinoéban tett látogatásáról, ahol már szintén látott ilyet. A rómaiaknál kiszakad a mítoszok világából és csak díszítésül szolgál.

A középkori Európában a labirintus már minden esetben keresztény allegória: a bűnök, tévelygések közepette való bolyongást jelképezi. A 12. század körül épült itáliai és franciaországi gótikus katedrálisok (Chartres, Amiens) padlózatára labirintusokat rajzoltak, amelyeken a zárandokoknak és vezeklőknek a bűnbánat jelként sokszor térdre kellett végighaladniuk. Később a barokk korban vallásos jelentése háttérbe szorult, és a székesegyházak helyett díszes, növényekkel teli kertekben fedezhetjük fel. A 20. században, a II. Vatikáni zsinat után – az Egyház, mint Isten vándorló népe gondolat alapján – népszerű labirintusformák készülnek a modern templomokban és környékein. Németországban elsőként a kölni St. Severin templomban.

A Krisztus által megváltott ember az Ő ígéreteinek megfelelően, hosszú földi zárandokútján a mennyi hazá felé tart, és e vándorlás közben keresi az Úrral való találkozást. És most nézzük meg a labirintus keresztény jelentéstartalmát: Az a döntő különbség a labirintus és az útvesztő

között, hogy a labirintus legrégebbi formája szerint csak EGY úttal, egy bejáráttal és egy központi céllal rendelkezik. A kör és a kereszt a labirintusban egybeolvadnak. A közepén felfedezhető keresztet vezet minden út. A kanyarulatok kitöltik az egész belső teret, az ide „belépő” minden bizonytalanság és keresés ellenére – ha kitart –, biztosan középre jut.

Emberi életünk találó adventi szimbóluma mindez, hiszen mindannyian úton vagyunk a nagy cél, az Örök Haza felé, amelyet a labirintusban a kereszt jelképez. Életünk labirintusos útjain a távolság sokszor optikai csalódást okoz. Látjuk ugyan a célt, de gyakran eltávolodunk tőle, mert letérünk az útról, vagy meg-meg állunk, és megkérdezzük önmagunktól, hogy érdemes-e továbbmenni. A labirintusban 11 kör gyűrűzik befelé. Ez a szám a keresztény szimbolikában a tökéletlenséget, a végességet jelenti. Utalás arra, hogy életünk törekeny útjain, hibák, gyengeségek kísérnek. Azonban gyorsan és olcsón itt nem kapunk semmit. Ahhoz, hogy eljussunk életünk céljához, a középpontban lévő Istenhez, utunkon fáradtságot nem kímélve, igényességre törekedve kell járnunk. Bátorítás lehet ez arra, hogy kitartóan haladjunk tovább az evangéliumi értékek keresésében, mert utunk célját elérve, Vele találkozhatunk. Ezt kívánom Önöknek szeretettel az új év alkalmából.

József atya

Milyen lehet a túlvilág?

Van-e mennyország?

A felnőtt keresztények tekintetével szembe nézni hitünk titkaival, mindig új feladatot jelent számunkra. Hiszen az idők változásával tudományosan megalapozott világképünk is változik. S ez a változás nemcsak új hit-problémákat vet fel, de új és az eddiginél meggyőzőbb válaszokat is felkínál.

Nagy súllyal nehezedik ránk a látható és érzékelhető világ tapasztalata, amely sokakban kételyeket ébreszt. Mintha csak az léteznék, amit szemmel láthatunk és érzékeinkkel megragadhatunk. Legalábbis sokak számára ez a biztos. A többi megfoghatatlan. Talán igen, talán nem. Úgy vélik, csak a tudomány adja a megnyugtató válaszokat. Abban kell bízunk. Csakhogy a tudomány is fejlődik, s oly-

csak megerősíteni tud. Isten nemcsak láthatókat, de számunkra láthatatlanokat is teremtett. S gondoltál-e már arra, hogy a láthatatlanok világa sokkal, de sokkal hatalmasabb a láthatókénál?

Az üdvözült létformát nevezzük mennyországnak. S bármilyen kor bármilyen nézőpontjából közelítünk is felé, mindig a fény birodalmához jutunk. Filozófiában, teológiában, sőt az irodalomban is. Elég Vergíliust, Dantét, Shakespiert vagy Madáchozt idézni.

Hogy milyen lehet egy üdvözült lény? Szent Bernadette megkapta a választ, amikor látta a Mária-jelenésben a „Hölgyet”. Én pedig láttam egy egészen különös, víziószerű álomképet. Egy vallásos rokon asszony megbízott, hogy halála után végezzek

kor mérföldes léptekkel. Feltehetjük tehát a kérdést: valóban az érzékelhető volna a biztos? Aztán rákérdezek: milyen színű ez a fal? S azt válaszolod: fehér. No és milyen színű ez a kendő? Azt válaszolod: piros. Aztán magabiztosan elkönyveled, hogy ez a biztos, mert tapasztalod, érzed. De mit szólsz ahhoz, hogy a tudomány viszont azt mondja: amit te fehérnek és pirosnak látsz, az csak látszat. A színek mögött a valóságban egy sajátos hullámképlet van, amit viszont nem lehet látni. S gondoltál-e arra, hogy amit a tévé képernyőjén látsz, az egy nagyon, de nagyon kicsi töredék abból, amit nem látsz? Látnod a képernyőn a Niagara vízesést. De ezt a látható képet láthatatlan térhullámok óceánja viszi el hozzád, óriási távolságból, Észak-Amerikából. A televízió a modern technika vívmánya. S ezzel lehet igazán megérteni, hogy mennyivel hatalmasabb a láthatatlanok világa, sőt szédítő

birodalma a láthatókhöz képest. A látható olyan számunkra, mint egy kis sziget az óceánban. Ezért ne bíz olyan nagyon az érzékeidben.

A mi világunk csak töredékében látható a tér és idő dimenziójában. De mi van a látható és érzékelhető mögött? A tudomány válasza: a láthatatlan valóság fölmérhetetlen birodalma. Akkor milyen intelligencia-fokozatot adnál annak, aki ezt vallja: „Csak azt hiszem el, amit látok?” Tudod egyáltalán, hogy a Kozmosz egyes mai fizikusai már tizenegy dimenziós világegyetemmel számolnak? Ebből a mi világegyetemünk, amely bennünket körülvesz, az egyik csupán. S tudod-e, hogy egy fizikus még erről a mi világunkról is kiszámította, hogy annak kb. 90 százaléka láthatatlan?

Többen már spontán megkérdezték: no és lehetnek-e valamilyen élőlényei azoknak a láthatatlan „tereknek”, „világoknak”? Egy amerikai fizikus a tévé nyilvánossága előtt kijelentette: igen. Kezdjük érteni a régi teológusok sejtését, amikor a „hetedik mennyországról” beszéltek.

A mai fizikus már biztos benne, hogy van láthatatlan túlvilág, s hogy az akár több lépcsős is lehet, olyan lényekkel, akik nem hasonlíthatók hozzánk. Nyugodtan hihetünk az angyalok létében. A fizikus nem tiltakozhat. Azonos-e azonban a láthatatlan „terek” bármelyike a mennyországgal? Erre a fizikus nem tud válaszolni. Ehhez kell az emberiség ősi hitének megidézése, a temetések kultuszával és a világfákkal. Kírihatatlan belőlünk a túlvilág hite, amelyet a fizikus

el érte húsz szentmisét. És ezért hagyatékából juttatott nekem is egy részt. Amikor lekipásztorként a tizenkilencedik misét mondtam volna lelki üdvéért, ébredésem előtt káplánszobám ajtaja kinyílt és ő lépett be rajta. Belépett? Inkább meg jelent. Olyan volt, mint egy látomás. És nemcsak az arca mosolygott, hanem az egész átszellemült lénye. Egyetlen szót sem mondott, csak mosolygott. De olyan leírhatatlanul átszellemült volt az a mosoly. Pillanatig tartott az egész. Fölbredtem. És akkor teljes belső világossággal tudtam, hogy az a tizenkilencedik mise, amit érte készítettem elmondani, már csupán ráadás lesz. Persze elmondtam, és még a rá következő befejezőt is. Ahogy megígértem. Azt az ébredés előtti látomásszerű jelenést viszont soha nem fogom elfelejteni. Pedig már több, mint fél évszázada történt. Ezzel megkaptam a magam üzenetét. Most pedig közlöm veletek.

Van túlvilág. Ez egészen biztos. De hogy annak fénybirodalmában milyen a mennyország, azt csak a kinyilatkoztatásból tudjuk. Emberi szóval nehéz volna leírni. Ezért elégedjünk meg Pál apostol szavaival: „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szívbe még be nem hatolt, amit Isten azok számára készített, akik szeretik őt” (1 Kor 2.).

Boda László

Ecce Homo

A budapesti múzeumban november 23-a óta látogatható Munkácsy Krisztus-trilógiája

A három mű együttes kiállítására csupán Munkácsy halála után majd száz évvel került sor. Amikor a művész 1880 nyarán hozzáfogott a Krisztus Pilátus előtt kompozíciójához, akkor már évek óta Párizs egyik legsikeresebb műkereskedőjével, Charles Sedelmeyerral dolgozott együtt. Sedelmeyer törekvése, hogy Munkácsyból világhírű művész váljon, eredményesnek bizonyult. Ő volt az, aki pontosan megszervezte Munkácsy új műveinek nemzetközi bemutatását, értékesítését, valamint a kereskedelmi és reprodukciós jogok érvényesítését. A nagy Krisztus-kép így már a megszületése pillanatában a nemzetközi figyelem középpontjába került. A kép párizsi, angliai és bécsi bemutatása után, 1882 elején Budapesten is látható volt, ahol közel nyolcvanezren tekintették meg. Munkácsy már 1881-ben készített vázlatokat egy újabb Krisztus-képhez. Az 1884-re elkészült Golgota érdekessége, hogy a keresztre feszített Megváltó alakját önmagáról mintázta a művész. Ismerjük azokat a korabeli fényképeket, amelyeken a „keresztre feszített” Munkácsyt örökítette meg de Suse márkí. A Golgota párizsi, budapesti vagy angliai bemutatása ugyanúgy százezreket vonzott a kép elé, mint az első Krisztus-kép kiállítása. A trilógiaként elképzelt sorozatba ezek után egy Feltámadás-kompozíció illeszkedett volna a leginkább. Munkácsyt azonban az 1880-as években új megrendelések köttették le. 1895-ben a Golgota fő motívuma alapján festette meg a tőketerebesi Andrásy-mauzóleum oltárképét, ekkor azonban alkotóereje már nagyon meggyengült. A betegséggel küzdő művész utolsó alkotásaként a trilógia harmadik darabját készítette el, az Ecce Homo-t. A trilógia első két darabját Munkácsy 1886–87-es amerikai útja során John Wanamaker vette meg, aki hosszú ideig philadelphiai áruházában mutatta be a műveket. A család tulajdonából 1988-ban kikerült alkotások ma kanadai, illetve magyar–amerikai tulajdonban vannak.

Krisztus Pilátus előtt, 1881

Munkácsy 1880 nyarán kezdte el a Krisztus Pilátus előtt munkálatait. Számos olaj- és rajzvázlatot készített, modelleket bérelt, akiket a történeti hűség elvét szem előtt tartva ókori ruhákba öltöztetett, és beállította a látványos-jelenetet. A művész az eseményt János evangéliumának 18. részéből merítette. A kompozíció alapja annak a hármaskörnek megjelenítése, amelyben erőteljesen érvényesül az ártatlan Jézus, Poncius Pilátus és a durva, kegyetlen tömeg ellentétének kihangsúlyozása. A mélyreható pszichológiai ábrázolás változatos eszközeivel meg-

Krisztus Pilátus előtt

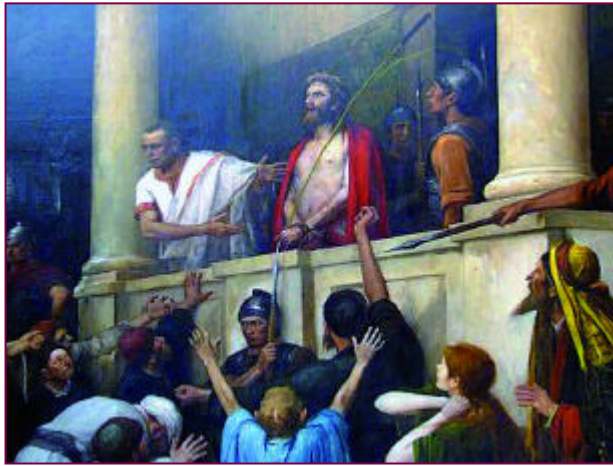
Golgota

Ecce Homo

jelenített pillanat Jézus és a római hatalom képviselője, a tétovázó Pilátus között szinte tapinthatóvá válik. A római törvények szerint ugyanis a magát Isten fiának és a zsidók királyának valló Jézus nem volt bűnös, de a végzetes döntést fontolgató helytartó meg sem próbálta fékezni a próféta halálát követelő tömeg gonosz indulatait. „Az a kontraszt, ami a brutális fegyveres erő, az utca csöcselékének ereje és a szeretet csodálatos önfeláldozó képessége közt

fönnáll, mélyen megkapta Munkácsy lelkét” – írta Lyka Károly az Új Idők című lap hasábjain. A képet 1881 tavaszán Sedelmeyer párizsi palotájában mutatta be, októberig mintegy háromszáz-ezer ember látta. Számos kritika jelent meg róla a korabeli újságokban, melyek többsége dicsérte a festményt és alkotóját. Sedelmeyer az egyház támogatását is megnyerte, és a párizsi Szent János Társulat rendezvényén Désiré Levardant a bemutatóhoz kapcsolódó előadásában olyan apostolnak nevezte Munkácsyt, aki művével közelebb hozta a tömegeket a krisztusi tanításhoz.

Golgota, 1884

Munkácsy már a Krisztus Pilátus előtt bemutatása alatt, 1881-ben belekezdett a téma folytatásába, és grafikai, illetve olajvázlatokat készített Golgota című képéhez. Ismét modelleket keresett, elsőként a megfeszített Krisztus alakjához, azonban a modell leesvén az emelvényről megsebesült, ezért Munkácsy magát kötöztette fel a keresztre. A barátja által készített fényképfelvétel a kiállításunkon is látható. 1883-ban már a nagy képen dolgozott, amely Krisztus tragédiájának végső mozzanatát, a halál beálltának pillanatát ábrázolja. Munkácsy kiváló karakterábrázolása itt is az egyes szereplők megformálásában érvényesült a legjobban. A figurák a megdöbbenés, a kételkedés vagy a közönyösség érzéseit közvetítik, míg a lovon ülő fehér ruhás férfi a János Jelenések könyvében említett egyik részlet szerint a már feltámadt Megváltóra utal. A kereszt alatt János evangélista és a három Mária térdeplő alakja látható, akik beletörődő vagy éppen fájdalmasan szenvedélyes mozdulatokkal közvetítik a jelenet lényegét, a tragikus halált. A mű érzelmi hatásfokát lényegesen emeli a tájképi háttér és a szereplők fölé tornyosuló, sötét felhők tömege. A művet 1884 húsvétján mutatta be Sedelmeyer a saját palotájában a másik Krisztus-képpel együtt. A siker olyan nagy volt, hogy Guy de Maupassant A szépfiú című regényében is utalt a Párizst megmozgató, szenzációnak számító eseményre. Emellett számos, elragadtatott han-

gú kritika jelent meg a korszakban, ezek egyikét Alfred von Wurzbach írta: „A Keresztrefeszítés vagy inkább a Golgota, Rembrandt Éjjeli őrjárata óta a legrendkívülbb művészi alkotás, és 222 esztendő óta nem produkált a művészet olyan harmadik képet, amely e kettőhöz fogható lett volna, kivéve talán éppen Munkácsy Krisztus Pilátus előttjét.” A bemutató után a kritika és a közönség is azt várta volna a művésztől, hogy harmadikként a klasszikus Krisztustrilógia szabályainak megfelelően a Feltámadást festi meg. Ő azonban nem így folytatta, melyben közrejátszhatott az is, hogy a művek budapesti bemutatásakor az egyházi vezetők ígéretet tettek a két kép megvásárlására, ám ez végül nem történt meg. Ezt követően a művész a Kálvária motívumával foglalkozott, amelyet négy változatban is elkészített, ezekből hármat láthat a közönség a mostani kiállításon. Közülük a legjelentősebb az Andrassy család mauzóleuma számára, Töketeresre készült gótikus ívzáródású, monumentális alkotás 1895-ből.

Ecce Homo, 1895–1896

A Krisztus-képek harmadik darabja, az Ecce Homo, amely a bibliai eseménytörténet szempontjából a második, mert ismét Krisztus és Pilátus találkozását idézi fel. Pilátus ítélete szerint szabadon engedte a bűnöző Barabást és megostoroztatta az ártatlan Jézust. A kép keletkezéséhez Sedelmeyernak már nem volt köze, hiszen Munkácsy a vele kötött szerződést korábban felbontotta. Kádár Gábor nyomdász és grafikus beszélte rá Munkácsyt, hogy tegye teljessé a sorozatot. A művész, aki ekkor már súlyos beteg volt, tanítványai segítségével mégis vállalkozott élete utolsó nagy művének megalkotására. A főszereplő itt is Jézus, aki egy oszlopos erkélyen áll, megkínözva, töviskoronával a fején. Mellette Pilátus látható, aki rámutatva mondja ki azóta szállóigévé vált szavait: „Íme, az ember!” Pilátus mozdulatára a tömegben elszabadulnak az indulatok, s az elmélyült lélektani ábrázolás révén a düh, a harag és a gyűlölet szinte érzékelhetővé válik a képen. Krisztus megkínzott alakjában sokan Munkácsy belső önarcképét vélték felfedezni, aki ekkor a betegséggel, a halállal és a sikertelenséggel küzdött. A művészeti élet ugyanis ekkorra megváltozott, a historizmus leáldozóban volt, és a közönség már más stílusirányzatok iránt érdeklődött. A kép 1896-os budapesti bemutatója ismét több százezer embert vonzott, és bár a külföldi helyszíneken már nem aratott akkora sikert, az 1899-es írországi kiállításán mégis teljesen elbűvölte az akkor ifjú – később világhírű íróvá vált – James Joyce-ot, aki élményeiről elragadtatott szavakkal írt: „Mindebből kiviláglik, hogy az egész kép csodálatos, mély, néma drámaiság hatja át, s egy varázsütésre megelevenedhet, megvalósulhat, konfliktusban robbanhat ki. nyilvánvaló, hogy a művész szemléletmódja emberi, mélyen, megrázóan emberi.” A kiállítás 2011. április 30-ig látogatható.

Frigyesy Ágnes

Szentírás néhány helyen megemlékezik Melkizedekről, aki Isten papja, s egyben király is, és akinek a választott nép ősatya Ábrahám tizedet ad, azaz nála magasabb méltóságú. Ebből világos, hogy Istennek voltak igaz

papjai, akik nem voltak sem zsidók, sem keresztények. (Harcinikus akarnék lenni, itt megjegyezhetném, hogy Melkizedek pogány volt a régi egyházi szóhasználat szerint.) Sőt Szent Pál a zsidóhoz írt levelében a zsidó papnál magasabb méltóságának nevezi meg. Jézus Júda törzsből származik, „amely törzsről vonatkozólag Mózes semmit sem mondott papokról”. Azaz a Lévi törzsből származó papok fölött van Krisztus az örök Főpap, akiről viszont azt mondja, hogy „Te pap vagy mindörökké Melkizedek rendje szerint.”

Visszatérve az Asszonyhoz, akit sok néven illet a magyar hagyomány, meg kell jegyeznünk, hogy tisztelete rendkívül elterjedt volt ezeknél a népeknél (magyarország előnépei). A tiszteletre jellemző, hogy a német krónikák között egy sem akad, amelyik – hangnemük pedig nem valami baráti, ha népünkről szólnak – asszonyokkal, nőkkel kapcsolatos visszaélésekről, atrocitásokról tudósítana. Azt viszont feljegyzik, hogy érdekes „ezek a vadállatok” nagyon gyakran az édesanyjáról énekelnek a legnehezebb pillanatokban is, a legvadabb csata közben is. Ez volt az alap, amire a kegyelem épített. Tudjuk, hogy „gratia supponit naturam”, azaz a kegyelem a természetesre épít. Ezt részletesebben ki kell fejtenünk, hisz központi kérdésünk.

Szent István király Magyarország első királya – már bizonyos értelemben apja Géza is az volt – úgy döntött, hogy a nyugati keresztény világhoz csatlakozik. Ebben az értelemben a római Egyháztól van szó, hiszen a magyarok jó része akkor már keresztény. A keleti rítus már rég elközöttük. A később pogány lázadóknak nevezett Koppány, vagy Ajtony, illetve az Erdélyben uralkodó Gyula egyaránt Bizánci rítus szerint keresztelkedtek meg, azaz „pogánynak” nem mondhatjuk őket. A honfoglalás kori (talán helyesebb lenne hon visszafoglalást, vagy hazatérést mondani, de az előbbi terminus már meghonosodott a magyar szakirodalomban) sírokban talált keresztetek nagy száma azt valószínűsíti, hogy már azok is keresztények voltak. A különböző forrásokban fellelhető – egyébként sajnos gyér számú – adat ugyancsak arról tanúskodik, hogy a keleti Egyház már rég térített köztük. Voltak továbbá manicheusok is. Régebbi tartózkodási helyeiken püspökségek léteztek, sőt köztük térítettek legalábbis egy ideig Szent András, szent Bertalan, szent Tamás és szent Fülöp apostolok is. Az ún. szkíta rítus kérdését nem hoznám elő, hisz annak lényege nem világos. Az erre utaló szöveg helyes magyar fordítása I. András törvényében nem keresztényként határozza meg. Ám ezzel ellentétesen van adat arra, hogy püspökség létezett a szkíták földjén. Egy biztos, hogy Géza és István tehát nemcsak térített, hanem a keleti Egyház helyett a nyugati választotta. Ez a választás nem csupán politikai változást jelentett, hanem gondolkodásit is. Igaz, hogy emiatt sok régi rovásírásos forrás tűnt el, sok regét, mesét stb. tiltottak be, eljárásokat foly-

Lv.dr. Bakos Batu

A kereszténység és a magyar küldetés 2.

tattak táltosok és javasasszonyok, regösök ellen, de ez közel sem hozott akkora pusztulást, mint később állították bizonyos körök. A középkori inkvizíciós perek tanúsítják, hogy azok száma egyáltalán nem volt olyan nagy. Ez persze érthető. Ha az eddigieket végig nézzük elfogultság nélkül, akkor megértjük, hogy egy gondolkodó, elmélkedő ember számára a „pogány” hit mennyivel alacsonyabb rendű, mint a keresztény. Azt nem vonhatjuk kétségbe, hogy őseink gondolkodó emberek voltak, átlátták a világ és a szellem, illetve a vallás kérdéseit. Nézzük csak: a Nap mögött lakó uralkodó, szigorú és esetenként bosszúálló Isten sokkal kevésbé vonzó, mint a három személyű Szeretet. Ráadásul a Fiú közülük még testet is ölt, s megtanít minket köztünk élvén és járván az igaz élet szabályaira, megvált, adósságunkat eltörli az Atya előtt, testvérünk lesz. Majd Magát adván nekünk, köztünk marad, élhetünk Vele. A Hold képében megjelenő asszony pedig nem holmi elképzelt kisisten, hanem a valóban létező Isten szülő Asszony. Nem anyaissten, hanem Istenanya. A Benne való hit, megnevezései, megjelenése mind marad, csak pont a legmélyebb lény kap igazi, megfogható értelmet. Aki ezt felismeri, az rögtön belé is szeret. Népünkkel ez történt. Nem véletlen, hogy régi hitünk legjavát pont a Mária-énekek öröközik, s nemcsak a dallamvilágot. Gyárfás Ágnes fogalmazza meg ezt egyre határozottabban. A velünk élő Istenről ugyanez mondható el.

Szent Istvánnak nem volt hát szüksége arra, hogy az emberek tömegeit karddal hajtsa a keresztív alá. Az szükséges volt, hogy megszervezze őket, azaz templomok épüljenek, püspökségek szerveződjenek. Ez a főegyházmegye, ahol most vagyunk ezer éve az Ő jóvoltából született. Szent István és vele utódai igazi apostolként működtek, amit a pápa – jelen esetben II. Szilveszter – elismert. Nemcsak a térítés terhe nehezedett rájuk, hanem a gondoskodásé, a megtartásé. Később, amikor különböző pogány népek törtek az országra meg kellett védeniük nemcsak magukat, hanem a mögöttük lévő keresztény Európát.

Szent István azonban ennél jóval többet is tett. Megalkotta a keresztény állam alkotmányát, elindította az úton, de nem hagyhatta utódára. Tőle az ég megtagadta a dinasztia-alapítás lehetőségét, felkészített fia meghalt. Nem igaz ugyan, hogy végső kétségbeesésében, de valóban megtette, hogy országát és népét koronája képében a Boldogasszonynak ajánlotta, Aki azt el is fogadta. Ettől kezdve Magyarország ténylegesen Mária országa. A Regnum Marianum címet később sokszorosan megerősítették a pápák, s elfogadta a középkori keresztény Európa. A magyarok Boldogasszonya a boldogságos Szűz, ahogy azt szent Gellért észlelte és a későbbiekre ajánlotta is. A sokszor említett „inkulturáció” egyik esetével találkozunk itt.

A kereszténység tehát szervesen épült bele az ősvallásba, a keleti Egyház helyét pedig fokozatosan átvette a nyugati. Hozzáteszem, hogy Szent István idejében még nem vált szét a kettő. A nagy egyházszakadás csak később történt. Amikor Szent István felajánlja országát a Boldog-

asszonynak, akkor az előkelők vele vannak. Egyiküknek sem jut eszébe ez ellen felszólalni, holott egyáltalán nem biztos, hogy mindannyian keresztények voltak. Az ősvallás követői számára a Nagyasszony ugyanúgy szent volt, a magyarok Anyja, mint a keresztényeknek. Elő voltak tehát készítve erre az eseményre. Erről az előkészítésről kell még beszélnünk. Szó volt a kegyelemről és természetéről ezt folytassuk.

Nyilvánvaló, hogy Szent István felajánlása megegyezett Isten akaratával. Tehát Ő határozott ügy, hogy ezt az országot, ezt a népet Édesanyjának ajándékozza. A király hajtotta végre akaratát. Ő (mármint az Isten) nem tesz semmit elegendő előkészítés nélkül. Ahogy a választott népet vezette, nevelte, fenytette, úgy készítette elő ezt a népet arra, hogy kész legyen, hajlamos legyen a Nagyasszony népévé válni. Szent István épített erre az előkészítésre, sőt ebben Szent Gellért is megerősítette. Isten tehát Édesanyjának szánta Magyarországot, a magyar népet. Erre készítette elő, s talán így válik világossá, hogy miért olyan meglepően tiszta a magyar ősvallás. Ide illik az is, hogy a többi hagyományos vallással szemben miért szerepel itt és pontosan itt a Boldogasszony tisztelete, kultusza. Isten különös módon készítette fel. A Gondviselés őrizte őket, tartotta fenn az ő kinyilatkoztatás lényegét. Mi módon tette ezt, ma nem mondhatjuk már meg teljes pontossággal. Profétákat küldött, csodákat tett, közvetlenül avatkozott bele életükbe? Nem tudjuk, de nem is lényeges. Egyedül az eredmény a fontos. Így, amikor eljött az óra a nép kész volt, elfogadta a küldetést, hogy a Boldogasszony népe legyen, s vállalja azt a sorsot, ami ezzel jár. Biztosan nem látta át teljes mélységében mit jelent ez, de vállalta. Ezt világossá teszi nemzetünk, országunk története. A Nagyasszony népeként az Ő – Szűz Mária – sorsában kell osztozni. Az Egyház Anyjaként védelmezi, segíti az Egyházat. A magyar Apostoli Királyság ugyanezt teszi hosszú évszázadokon át. Ha tudna mást tenni, akkor sem gondolkodik, hanem csinálja, amit az ég vár tőle, s Királynője. „Ez a nép évszázadokon át öntestével védte a keresztény Európát a különböző pusztító, nem keresztény hadaktól.” (Érdekes a Szűzanya nem használja a pogány kifejezést) Valóban IV. Béla király nem fogadja el a tatár szövetséget, ahogy a félig gyermek király, II. Lajos Mohácson esik el, s a sort sokáig folytathatnánk. Lehet elmélkedni azon, hogy tehettek volna-e másként. Nem tettek, s nem is kíséreltek meg kibújni a kötelezettség alól. Ez a sors köszön vissza 1956-ban, majd a „rendszerváltásban”, nem lehet előle menekülni, jöllehet keresztet jelent. Ám a kereszt alatt Nagyasszonyunk állt és szenvedett, ezt tesszük mi ma, mint a történelmünk során mindig.

A magyar történelem beleértve a hosszú-hosszú előtörténetet is, hasonló az emberiség történetéhez. Az eredeti bűn után kezdődik a szinte beláthatatlan előre és hátra lépésekkel tarkított első szakasz. Előkészítés, ami Krisztus megszületésével ér véget. Onnan új szakasz kezdődik. A csúcspont tehát Jézus Krisztus. Az egész történelem kezdete és

vége, értelme és célja. Az Ő második eljövételével és dalmalmas királyságával lesz a betetőzés. Mindez még nem a végítélet. Az később jön, s vele megsemmisül a régi föld, a régi élet. Új pünkösöd teremti újjá az anyagi világot, újítja meg a föld színét. A magyarság történetében előkészítés, hosszú és lassú történet, után a csúcspont Szent István műve, áldozata, keresztje, szenvedése és halála. Az ország felajánlása beteljesíti a nép küldetését. Az Istenanya népevé válunk, válunk osztozva sorsában. Az előkészítés Isten fokozott gondviselése. Utána Szent István váltja valóra az Ő akaratát. Ezt a csúcspontot követi mind a mai napig, sőt a történelem beteljesüléséig a küldetés elfogadása és végrehajtása. Az Istenanya, a Szűz, a Boldogasszony népeként élni, megvalósítani Isten akaratát. Ez persze nem lesz soha teljesen tudatos. Sokszor akarva akaratlan, tudva, vagy nem tudva zajlik. De eltérni tőle nem lehet. Amit Isten akar, azt végre is hajtja.

Isten tervében mind az embereknek, mind a nemzeteknek meghatározott szerepe van. Nevezhetjük ezt hivatásnak, ha a személy, vagy nemzet meghívásáról, elhívásáról van szó. Nevezhetjük viszont küldetésnek, ha a feladat oldaláról beszélünk. A lényeg Isten elképzelése, akarat. Az ember esetében döntően járul hozzá a megvalósítás során a szabad akarat. Mődja van ugyanis mást tenni, hisz akaratuk szabad. Isten mintegy „korlátozva” mindenhatóságát, tiszteli az ember szabadságát, szabad döntését. Nagy paradoxon ez, de valóság. Isten, amint írtam már, maga a Szeretet. A szeretet pedig feltételezi a szabadságot. Jót, a javát akarja a másoknak – Isten esetében a teremtménynek – de nem kényszeríti. Az ember tehát maga ismerheti fel és valósíthatja meg Isten róla szóló elképzelését. A nemzetek esetében ez jóval bonyolultabb. Isten elgondolása itt az egyes emberek sokszor egymásnak feszülő szabadságában valósul meg. Ez természetesen egyesek számára kényszer is lehet az ellentétes érdekek miatt. A nemzetet persze jóval több, mint az azt alkotók összessége. A közösségben új minőség jelenik meg. A nemzet a közös – legalábbis e vonatkozásban – állami életre rendeződött emberek összessége, amit sok egyéb jellemzővel írhatunk körül, határozhatunk meg. A nemzet a történelemben megnyilvánuló közösség, amit adott emberek alkotnak. A nemzet fogalmának különbségeiről, további összetételéről itt nincs szó, mert az meghaladja ennek az írásnak a keretét. A nemzeteknek tehát van küldetése, amit Isten határoz meg számukra. Az üdvtörténetben akkor is megvalósul, ha nem tudják felismerni, vagy nem akarják eljátszani, azaz akár tudnak róla, akár nem, akár akarják, akár

nem. Ez természetesen nem jelent eleve elrendelést, mert az akarat szabad. Jelenti viszont azt, hogy Isten mindent tud, így a jövőt is, a lehetőségeket is, azaz előre látja a döntéseket, s mindezt beleveszi terveibe. Adott esetekben felhasználja az emberi gyengeségeket, sőt bűnöket is. A zsidó Nagytanács bűnös döntése okozta a Megváltó szenvedését, halálát, azaz a szabadítást a bűntől. A Gonosz gyűlölete és folyamatos bűnre vezetése eredményezte a saját totális vereségét. Az Isten előre tudásának és az üdvtörténetnek ez a legtekintélyesebb példája.

Visszatérve a népek és nemzetek hivatására, a választott népnél ez teljesen nyilvánvaló. Viszont a többi népnél már nehezebb és lényegesen hosszabb időt igényelne fölismerni és leírni. Minket azonban most a magyarok szerepe érdekel. A magyar küldetés lényege: az Istenanya népe. Minden további ebből következik. A kereszténység védőbástyája, az Egyház védelmezője, hiszen, ahogy már utaltam rá Mária is az. Az Egyház anyja, oltalma. Gobbi atya könyvében olvashatjuk: „Az Úr e tervében különlegesen fontos helyet foglal el egy nép, amelyet első királyuk, a mai napig szentje, István majdnem ezer éve már, hogy nekem felajánlva, tulajdonomba adott. Ezért hazáját századok óta már Regnum Marianumnak, az én országomnak nevezik.” A Mária Papi Mozgalom alapítója és vezetője olasz. Magyarság iránti részrehajlással tehát nem valószínű. „A nyugati nemzetek Magyarországnak a kereszténység védőbástyája kitüntetett címet adták, de nem voltak hálaadások e nép mérhetetlen véraldozatáért és emberfeletti szenvedéséért.” Ez az áldozat folytatódik. Tatár és török után közelmúltunkban Trianon, második világháború, majd kommunizmus. „Isten annál inkább kitüntette e népet azzal, hogy különleges tulajdonomba adta már állama megalapításánál. E korban pedig Szeplőtelen Szívem világraszóló békediadala kiváltságos eszközül adta.”

A küldetés viszont ismeretes a Gonosz előtt is. Így támadásainak kiemelt célpontja lett Magyarország. Természetesen ez világos, érthető az Ős evangélium szavaiból, amit dolgozatomban elején már említettem. Ha az Asszony népe vagyunk, akkor semmi csodálatos nincs abban, hogy ellessége ránk támad. Az Asszony ugyanis, aki az égben van, számára nem elérhető. Az Asszony népe azonban igen. Mellesleg ez a mozzanat teszi érthetővé történelmünk másként egyébként nem, vagy nehezen felfogható eseményeit. A legkézzelfoghatóbb példa épp Trianon. Itt azonnal tetten érhető az összefüggés. A szabadkőművesség a Gonosz legfontosabb eszköze, s pont a szabadkőművesség a trianoni döntés fő szerzője. Ma már erről a kérdéssről könyvek sora szól. A Szűz (egyetlen más nyelv sem meri a két ellentétes fogalmat egyetlen szóban egyesíteni – vö. Szűzanya – csak a magyar) és Lucifer küzdelméből Magyarország, a magyar nép nem maradhat ki. Benne van, részt vesz benne akár akarja, akár nem. Történelmünk magyarzatának kulcsa ebben rejlik. A régóta vitatott kérdés itt újra megjelenik. Van-e értelme a történelemnek, s ha van, mi az? Isten a történelemben. Ő jelöli meg a népek küldetését, Ő határozta el az üdvtörténetet. Így a mi szerepünket is abban.

Magyarország Mária öröksége és országa. Ez sajátságosan valósult meg, ahogy a már fentebb idézett üzenetben is szó esik róla. Ennek a ténynek a tudata jelenik meg az egész magyar kultúrában. Szent István felajánlását törté-

nelmünk folyamán sokszor megismételték királyaink, nádoraink, főpapiaink. Mária-énekeink az ősi múltba, vallásba vezetnek vissza. Legendáink, mondáink, de számtalan művészeti alkotás, eredeti himnuszaink, országzászlónk mind-mind erről a hitről és tiszteletről tanúskodnak. Nem véletlen, hogy a jelenlegi, s még a jövőben kimondandó Mária-dogmáknak különös magyar vonatkozásai vannak. A középkori francia kódexek jegyzik fel, hogy a szeplőtelen fogantatás hitét a Magyarországról jött szerzetesek terjesztik. Hittudományi lehetőségét a neves ferences szerzetes, Duns Scotus – nem régen boldoggá avatták – írja meg. Dogmává csak a XIX. században lesz. XII. Piusz a menyekbe felvétel kihirdetése során hivatkozik rá. Nálunk az ünnepet Nagyboldogasszony néven már Szent István korában ünnepelték, aki mellesleg ezen az ünnepen költöztött át az örök boldogságba, miután előző nap az ország felajánlását megtette. Ez a tény is megerősít abban, hogy az ég azt elfogadta. Mária királynőségét őseink folyamatosan vallották és hirdették – vö. országzászló – ünnepet magyar látnok sugallatára állította be az egyházi naptárba a már említett XII. Piusz pápa. A „honfoglalás” korabeli keresztiek hátlapján a szenvedő anya képe van, hogy a Fiával való egységét tanúsítsa. Előképe lehet-e ez a később még kimondásra váró hittételnek? Akkor pedig egyértelmű, hogy a Szűzanya nagy méltóságát különös módon épp a magyar hitvilág hangsúlyozza és hirdeti. Egyetlen mondat erejéig még azt is meg kell jegyezni, hogy a Szűzanya szüleinek, különösen édesanyjának, Szent Annának a tisztelete ugyancsak magyar közvetítéssel kerül és terjed el a nyugati Egyházban. Szintén magyar eredetű a Szent Boldogasszony ünnep. Ez az áldott állapotú Szűzanya látogatása Erzsébetnél. A magyar származás oltárok szinte lemaradhatatlan képe. Valószínű, hogy a Szent Korona lecsérélt Istenszülő képe ugyanilyen lehetett. Egyébként sokat mondanó, hogy kizárólag magyarul szól így az Üdvözlégy: Asszonyunk Szűz Mária... Sem az eredeti latin szövegben, sem egyetlen más nyelven nem hangzik el: Asszonyunk. Utalás lehet ez is küldetésünkre.

Befejezésül elmondhatjuk, hogy a magyar ősvallás, amelyben feltétlenül észlelhető Isten gondviselő, küldetésre felkészítő szeretete, a kereszténység előzménye. A későbbi hithez, hittételekhez vonhatók le belőle következtetések. Igazi értéke, méltósága ebben rejlik. Hogy a régi szóhasználattal pogánynak, vagy az újjal hagyományosnak mondjuk-e, értékéből nem von le semmit. Krisztusra vár, a keresztény hit előszobája. Ez az az alap, amelyre épül a későbbi küldetés és a sajátos magyar kereszténység. A középkori graduálékból világosan látható ez a különleges, a többitől eltérő világ. Mindezek az értékek egyértelműek. Nincs szükség tehát valamiféle szkíta kereszténység keresésére (nem a tudományos kutatásra gondolok), a katolikus hit pótlására, az ősvalláshoz való visszatérésre. Küldetésünk méltósága, az ebből folyó adományok az egész emberiségnek és keresztény hitnek többet jelentenek, mint valami ködös, kicsiny magyar szektának a megteremtése. Figyelnünk kell arra, hogy elkerüljük a választott nép által elkövetett hibát, s az egyetemes hit, az Isten által meghatározott út helyett a magunk partikularizmusába ragadjunk. Ami nagyszerű volt Krisztus megjelenése előtt, az utána már visszalépés. Nekünk pedig előre kell lépünk, s küldetésünknek eleget tennünk.

Magyarország szinte minden nagyvárosában, 16 országban New Yorktól, Londonon, Párizson át Kairóig megismerhették képeit az érdeklődők. Mintegy 500 festményét helyezték el közel 230 közintézményben.

Istennek célja van velem!

Budapesten a Kinizsi utca hangulatos Vinotékájában ismerkedtem meg Simon M. Veronika Munkácsy-érmes, festőművésszel. A falakat borázzal kapcsolatos alkotások díszítették, mert ekkor nyílt az 500. kiállítás. Tizennégy művészkör tagja, közülük néhány vezetője, illetve alapítója. Hazánkban és Szlovákiában már 40 alkotótábort vezetett, és az „SMV 2000 Festőtanoda” eredményesen működik irányítása alatt. Szerepel a Székesfehérvári-, a Veszprém megyei országos Ki Kicsodában, Európai Művészeti Zseb, és a Ki Kicsoda a Magyar Oktatásban-, Lexikonokban, és a svájci szerkesztésű „Who is who”-ban.

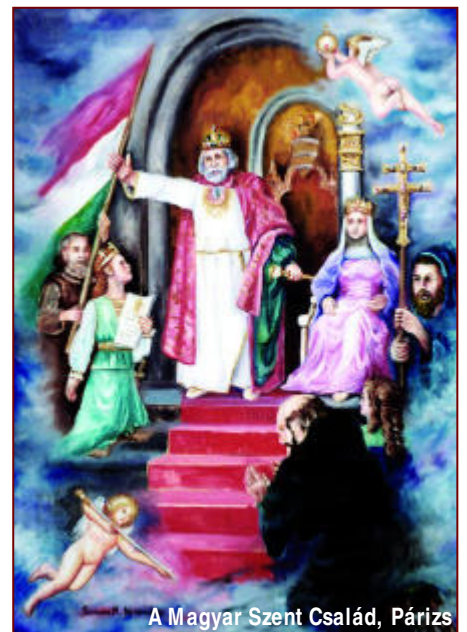
Ezeknek a nagy számoknak ismeretében rögtön felmerült a kérdésem mióta, és milyen indítatásból fest Veronika?

Szent István,
Varsó

Húsz éve egy álom hatására kezdtem festeni. Ez így leegyszerűsítve hangzik, de előtte klinikai halál állapotában találkoztam a Jóisten-nel, és azt a feladatot kaptam, hogy dolgom van még a Földön. Visszaküldött, és keresgéltem, próbálkoztam a művészet területén is, de végül egy különös álom megmutatta az irányt. Nagynéném, aki festőművész volt a maga korában, jött elő az álomban, termekben vezetett, ahol üres vásznak voltak, és mondta, ezt kell telefestennem. Tiltakoztam, nem tudok festeni, azt válaszolta „Tudsz, csak próbáld meg!” Amikor felébredtem az intenzív álomból, elhatároztam, elmegyek szülőfalumban Cseténybe, megkeresem a rég nem látott nagynénit. Ott tudtam meg, rosszban volt mostohalányával, amikor meghalt, lánya a falu szeme láttára az udvaron égette el festményeit. Nagyon megdöbbentett az eset, és azon az éjszakán még egyszer álomban megjelent nagynéném, biztatott, hogy fessek, leültem, és valóban tudtam festeni, sorban készültek a képek. Ébredés után elhatároztam, megpróbálom, és megvettem a legegyszerűbb eszközöket. Azon az éjszakán

fennmaradtam, és megfestettem életem első tájképét, akkor még nem tudtam, de impresszionista stílusban. Néhány hónapra rá otthagytam

A Magyar Szent Család, Párizs

tam jól jövedelmező közgazdász szakmámat, és attól kezdve csak a festészetnek élek.

Ezek a szép festmények ilyen egyszerűen maguktól készültek, iskolát végeztem, vagy a fotó segítette?

Első képem után kerestem egy mestert, aki Bujdosó Dénes festőművész volt, és azóta folyamatosan tanulok, stúdiókba járok. Felvettek a Képzőművészeti Főiskolára, de másoddiplomásaként olyan sokat kellett volna fizetni, hogy nem bírta el a családi költségvetés. Tanácsolták, menjek ki külföldre, így végeztem el Salzburgban Mester szakon, a Leonardo Művész

akadémiát. Majd az Amerikai Grafikai Kurzuson, ott a jobb agyféltekének működését tanítják, mely kapcsolatban van a rajzolással. Magas szinten sikerült elsajátítanom, ezt más embereken is kipróbáltam, és 10 éve tanítom a jobb agyféltekés kurzust. Szakbizottság is elismert. Jóisten végig velem van, és segít, nélküle semmire sem mennék, de Vele, fantasztikus, csodálatos dolgokat tudok elérni, mindent az Ő elvei szerint. Sérült gyerekeknek segíték alkotótaborokban, képeimet elvittem a börtönbe, raboknak megmutattam. Járok öregek otthonába, mozgássérültekhez. Festéssel sok ember lelkivilágát helyrehoztam, Isten fele fordítottam. Egyik részről tanítok, másik része a templommal való kapcsolat. Tíz főoltár képet festettem. Nagy élmény, hogy magyar festő létemre két képem van a Vatikánban.

Hogy kerültek ki?

Soha sem mozdulok egyedül, 14 művész kör, és 6 borlovagrend tagja vagyok, kölcsönösen segítjük egymást. Sokat megyek zárándokútra és a pápához is Lengyelekkel mentem. XVI. Benedek fogadta csoportunkat általános kihallgatáson, úgy adtuk át a festményeket. Vatikáni aranyéremmel térhettem haza, ami számomra nagyon nagy, dolog.

Megszületett, Albertirsa

A Szent Jobb, Budapest

Környezete mit szőtt az életpálya váltásához? Sikerét nem irigylik?

Emberek nem tehetnek arról, hogy ha valaki eredményeket ér el, az első reakciójuk nem az, hogyan csinálta, és mellé állok, én is akarom, hanem mit képzelsz, mit ugrál ez! Nem véletlen Jézus korában, és falujában is így álltak hozzá az emberek, ez semmit sem változott két-ezer év óta. Külföldön jobban ismernek, kevesen tudják, ha megállunk Székesfehérvár belvárosában 200 méteres körben 50 képem van

elhelyezve. Semmi rossz érzésem sincs, hogy a média elhalhatja a körülöttem levő eseményeket, mert így van időm, nem zavar senki, és eredményesen tudok dolgozni.

Mik a jövő évi tervei?

Tavasszal, festőtársammal Bulgáriában és Törökországban fogunk kiállítani, de tervem a Krimi félszigetre, Salzburgba és Brüsszelbe is eljutni képeimmel. Istennek valóban célja van velem, érzem, szereti, hogy festek, de még mindig nem értem el azt a célt, amit Ő elém kitűzött. Istennel bizalommal lenni, elég csak egy gondolat, átsuhanó pillanat, teljes átadása magunkat Istennek. Úgy gondolom, Isten ilyen embereken keresztül akarja megmutatni magát az embereknek. Aki övele jár milyen csodálatos dolgokra képes. Ha én ebből kicsit meg tudok mutatni, és az emberek Isten fele fordulnak, akkor ezek a céljaim.

Hogyan szokták ünnepelni a karácsonyt?

Három leányom és három unokám van, mind-egyikkel jó a kapcsolat, szentestére eljönnek, együtt leszünk, a következő napokban férjemmel mi megyünk hozzájuk.

Németh Andrea

Szent Kereszi
POSZTER

Magyarok Nagyasszonya, Iliny

Simon M. Veronika
SIMONE - 2002.

Ivanka medjugorjei tanúságtétele

Szűzanyai áldás a kis felhőről – 2010. július 19.

Már 29 éve kérdem mindennap a jó Istent, miért pont engem választott ki, miért adott nekem ilyen nagy ajándékot?! Ez nagy, nagy felelősség az emberek előtt, de Isten előtt is. Elfogadtam a Szűzanyától a feladatot, s kérem minden nap, adjon nekem erőt ahhoz, hogy tudjam teljesíteni...

1981-ben családommal Mostarban éltünk, s az iskolai szünetekben mindig idejöttünk. Június 24-e volt, Keresztelő Szent János ünnepe. Délelőtt szentmisére mentünk, estefelől szüleink pihentek, és mi azt csinálhattunk, amit akartunk. Megbeszéltük a barátokkal, hogy a falu végén találkozunk. Mirjana és én értünk elsőnek a hegy aljára, s vártuk a többieket. Nem is tudom, mennyi idő telt el, már kezdtünk unatkozni, ezért hazafelé indultunk. Mintha valami vonzott volna, visszanéztem a hegyre: a Szűzanyát láttam ott. Szóltam Mirjánának, nézzen fel ő is, mert ott van a Szűzanya, de ő nem nézett oda, csak anynyit mondott, hogy butaság... Az első házaknál találkoztunk Marijával, ő éppen a juhok után ment. Látszott az arcomon valami, mert mikor meglátott, ijedten kérdezte: „Mi történt veled, Ivánka?” Elmeséltem neki az élményemet – persze, nem hitte el... De azért visszamentünk arra a helyre, ahonnan észrevettem a Szűzanyát. S akkor velem együtt látták a lányok is: 400-600 méterre volt fönt a hegyen, s integetett, hogy menjünk közelebb. Az összes érzés összekeveredett bennünk: örültünk, neveltünk, sírtunk, imádkoztunk... de a legerősebb a félelem érzése volt, úgyhogy elfutottunk. Az utcán találkoztunk a három fiúval, s elmondtuk nekik is, mi történt, visszamentünk velük, s ők is látták a Szűzanyát. De fölmenni a hegyre még így, hatan sem mertünk. Nem tudom, mennyi időt töltöt-

tünk ott a hegy talpán... Később az egyik háznál, ahol meséltük a történést, az asszonyok hozzánk dobálták az asztalon lévő almákat, mert felháborodtak: miket beszélünk, ez nem játék...

Elmeséltem otthon is a testvéreimnek meg a nagymamámnak. A bátyám és a húgom kinevettek, de a nagymamám nagyon komolyan magyarázta, hogy ez nem lehetséges, talán csak valaki fönt legeltette a juhokat... Életem leghosszabb éjszakája volt, kavartok bennem a kérdések: valóban láthattam a Szűzanyát? Normális vagyok, vagy nem? Korábban még nem hallottam jelenésekről... A hír gyorsan elterjedt, másnap nagyon sokan eljöttek a környékről. Nagymamám megfogta a kezemet, s azt mondta, nem engedlek sehova... De hirtelen villanást, nagy fényt láttunk a hegyen. És mind a hatan szinte egyszerre kezdtünk felfelé szaladni, úgy, hogy senki nem tudott utolérni. Olyan szépet nem láttam sem előtte, sem utána, mint amilyen a Szűzanya. Nagyon meleg, lágy, kék a szeme, hosszú sötét a haja, 20 év körülnek tűnik. Szürke ruhája van, fején fehér fátyol, s csillagokból korona. Egy kis felhőn áll. Forró szeretet árad belőle, az Isten szeretete... Én voltam az első, aki kérdéssel fordult felé. Ugyanis két hónappal korábban meghalt az édesanyám. Így mindjárt azt kérdeztem: „Szűzanyám, hol van az anyukám?” Ő mosolyogva válaszolt: „Velem van”. És még azt mondta: „Ne féljetelek semmitől sem, akármi történik, én mindig veletek leszek.”

Közben odaértek az emberek, akik követtek minket, s látták rajtunk, hogy valami rendkívüli történik. Miután elmeséltük, kértek, másnap vigyünk magunkkal szentelt vizet, s hintsük meg a látomást. Ezt Vicka meg is tette, miközben ezt mondta: „Ha Istentől jöttél, maradj velünk, ha

nem, menj el tőlünk!” Akkor a Szűzanya újból ránk mosolygott, s így szólt: „Én vagyok a Béke királynője”. Az ő első üzenete: béke. Imára hív minket, megtérésre, bűntre, bűnbánatra. Már az első találkozáskor kérte, hogy mondjunk el minden nap legalább egy Hiszekegyet, egy Miatyánkot, Üdvözlégyet, Dicsőséget... Később már azt kérte, hogy egy rózsafüzért imádkozzunk minden nap, és hogy böjtöljünk péntekenként. Ahogy szép lassan vezetett minket az imádságban, kérte, böjtöljünk szerdán is, s mindhárom rózsafüzért imádkozzuk el. De felhívta a figyelmünket, hogy szívvel imádkozzuk. Sokan megkérdik, ez mit jelent. Ha sokat imádkozik az ember, átéli az imát, az az imádság szíve...

1981-től 1985-ig minden nap voltak jelenéseim. A Szűzanya a nem egész 4 év alatt lediktálta az élettörténetét, s megmondta azt is, hogy egy nap kinek adjam oda ezt az írást. A leghosszabb ideig – egy órán át – 1985. május 7-én maradt velem, akkor kaptam tőle a 10. titkot. Azóta évente csak egyszer, június 25-én láthatom. Azon a '85-ös május 7-i találkozón óriási ajándékot adott nekem. De nem csak nekem! Ez az ajándék nagy kegyelem az egész világ számára. Mert sokan kérdik, létezik-e élet a földi élet után. Én élő tanúja vagyok annak, hogy igen, a földi élet után vár ránk az örök élet. Ugyanis akkor édesanyám jött oda hozzám, átölelt, megcsókolt, s azt mondta: „Büszke vagyok rád, hogy éled az Isten akaratát...”

A Szűzanya kéri, térjünk vissza a hit, bűnbánat, béke, imádság útjára. Hangsúlyozza, rajtunk múlik, hogy elfogadjuk-e ezeket az üzeneteket, élünk-e velük, vagy sem... Minden látóknak van külön missziója, ki miért imádkozik. Van, aki a papokért, fiatalokért, betegekért, vagy azokért, akik még nem érezték az Isten szeretetét szívükben. Én a családokért imádkozom. A Szűzanya kér minket, hogy tiszteljük a házasság szentségét, imádkozzunk együtt a családokban, menjünk együtt vasárnap szentmisére, és legalább havonta egyszer gyónjunk. Életünk központja a Szentírás legyen! Idén június 25-én 6 percig volt velem a Szűzanya, az otthonomban. Újból elmagyarázta az egyik titkot, és anyai áldását adta mindnyájunkra.

Kérem önöket, hordják szívükben a Szűzanya üzeneteit, vigyék el családjaikba, otthonaikba, országukba, egyházukba, mert csak így tudunk segíteni neki. Imádkozzunk egymásért, hogy mindannyian tegyünk azért, hogy megvalósuljon a Szűzanya és az Isten terve.

Lejegyezte: Dobos Klára

Egy házasság, amely a nehézségek ellenére is tart

Ilyen is van még. Mindig is lesz ilyen. Siroki Brieg városában (30 km-re Medjugorjétől) az egyházközségi nyilvántartás szerint a 13000 hívő között egy válás sem volt. Emberemlékezet óta egyetlen házasság sem bomlott fel. Hercegovina az Ég különös kegyeltje lenne? A házastársak talán titkos fogadalmat tesznek a szertartás során? Vagy létezik egy mágikus erő, amely távol tartja tőlük a válás démonát?

Medjugorje

A válasz ennél sokkal egyszerűbb! A századok során a lakosság keservesen szenvedett, mert el akarták venni keresztény hitüket és ki akarták törölni lelkükből a mi Urunk Jézus Krisztus drága nevét – annak a nevét, aki meghalt a kereszten, majd feltámadott, hogy kinyissa az emberek előtt az Örök Élet kapuit. Tapasztalatból tudják, hogy menedékük Krisztus Keresztje. Az Üdvösséget nem a Kéksapkások, a lefegyverzési tervek, a humanitárius segítség, az ENSZ béketárgyalásai vagy feltételei teremtik meg számukra, bár ezek mindennapjaikban segítséget jelenthetnek ugyan, az Üdvösség forrása mégis Krisztus Keresztje! Ezek az egyszerű emberek vannak olyan bölcsék, hogy nem hagyják magukat félrevezetni, ha életről vagy halálról van szó. Ezért ők elválaszthatatlanul Krisztus keresztjéhez kötik házasságukat. Házasságukat rá alapozták, arra, Aki emberi életét odaadta a Kereszten, hogy isteni életet adjon. Ez a horvát házassági hagyomány – amit a medjugorjei zarándokok

fedeztek fel – olyan szép, hogy Európában és még Amerikában is iskolát kezd teremteni? Ha egy fiatal házasságra készül, ott nem azt mondják neki, hogy megtalálta az ideális személyt, a legjobb partit. Nem, nem azt mondják! Hanem mit mond a pap? „Megtaláltad a keresztedet. És ezt a keresztet szeretned, viselned kell, mert ez olyan kereszt, amit nem dobhatsz el, hanem meg kell becsülnöd”. Ha ezek a szavak egy franciaországi plébánián hangzanának el, a jegyesek a megdöbbenéstől némán hallgatnák. De Hercegovinában a kereszt a legnagyobb szeretetet jelenti és a feszület az otthonok legfőbb kincse.

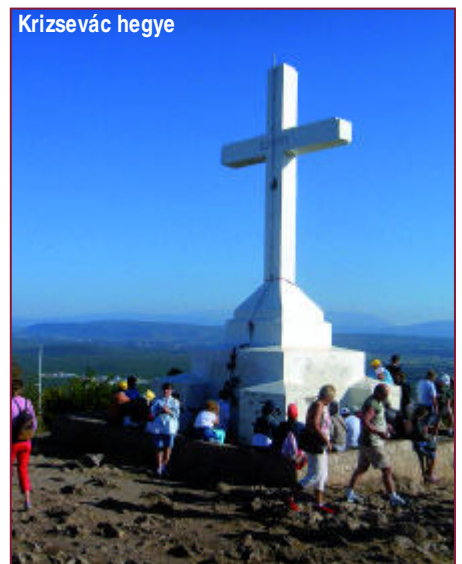
Jozo atya gyakran meséli a zarándokoknak, hogy amikor a jegyesek az ő hazájában elmennek a templomba, egy feszületet hoznak magukkal. Ezt a feszületet a pap megáldja és a házasságkötési eskü elmondásakor központi szerepet játszik. A szertartás során a menyasszony jobb kezét ráteszi a feszületre, majd amikor a vőlegényre kerül a sor, akkor ő saját kezét menyasszonya kezére helyezi, és így kettőjük keze – mint egy közös alapon – a feszületen egyesül. Ezután a pap stóláját a kezükre fekteti. Ekkor mondják el az esküjüket és hűséget ígérnek egymásnak az egyház hagyományos szertartása szerint. Majd a házastársak a feszületet csókolják meg és nem egymást. Tudják, hogy így a szeretet forrását csókolják meg. A jelenlévő, aki látja a keresztre fektetett két kezét, megérti, hogyha a férj elhagyja a feleségét, vagy a feleség elhagyja a férjét, akkor ők ezzel a kereszttel tagadják meg. És ha megtagadták a keresztet, akkor nem marad semmiük, mindent elvesztettek, mert ezzel Jézust tagadták meg, Jézust vesztették el.

Keresztút a Krizsevácra

A szertartás után a házaspár hazaviszi ezt a keresztet és otthonukban díszhelyen tartják. Ez lesz a családi imádságok központi helye, mivel meggyőződésük, hogy családjuk a keresztből született. Ha probléma adódik, ha konfliktus tör ki, a házaspár ennél a keresztnél találja meg a segítséget. Problémáik megoldására nem ügyvédhez fordulnak, nem jóvendőmondót vagy asztrológust keresnek fel, nem pszichológus

Krizsevác hegye

vagy tanácsadó véleményét kérik ki. Nem, ők inkább a kereszthez, Jézushoz mennek. Letérdelnek és Jézus előtt öntik ki szívüket, panaszoznak el szenvedésüket, és ami a legfontosabb, itt kérnek bocsánatot. Soha nem alszanak el szívükben haraggal, mert Jézusukhoz folyamodtak, az egyetlenhez, akinek hatalma van, hogy megmentse őket. Megtanítják gyermekeiknek, hogy lefekvés előtt mindennap csókolják meg a keresztet, és ne úgy aludjanak el pogány módra, hogy nem köszönnek el Jézustól. A gyerekek emlékezetében Jézus mindig úgy él, mint a család barátja, akit tisztelnek és megcsókolnak. Ezek a gyermekek nem kapnak „macit” éjszakára, hogy azt szorongatva biztonságban érezzék magukat. De „jó éjszakát” mondanak Jézusnak és megcsókolják a keresztet. Jézussal alszanak el, nem egy plüssállatkával. Tudják, hogy Jézus karjaiban tartja őket, nincs mitől félniük, félelmeiket megszünteti a Jézusnak adott csók.

Emmanuel nővér

Ebben az évben emlékezünk meg gróf Széchenyi István halálának 150. évfordulójáról. A Széchenyi Emlékbizottság azért is tartotta fontosnak az évfordulóhoz kapcsolódó programok, előadások, kiállítások megszervezését, mert a legnagyobb magyar életműve a mai kor emberének is tanulsággal szolgálhat. Széchenyi István volt az első olyan magyar keresztény politikus, aki szavaiban, tetteiben és írásában is kiállt hitéért. (A politikusi pálya Magyarországon a reformkorban alakult ki.) Még Széchenyi halála után is sokáig senki sem foglalkozott annyit a hittel, mint a legnagyobb magyar.

Széchenyi fiatalkori botlásai után folyamatos lelkiismeretvizsgálatot tart, késő esti órákon, naplójában tart önvizsgálatot. Milyen jót tudott tenni, mennyire tudott megfelelni a maga elé állított rendkívül magas követelményeknek. „Jobb, vagy szerényebb lettem-é, amilyen voltam?” – tette fel gyakran a kérdést magának. Németh László ír erről, hogy ez mekkora teher! Széchenyi ugyanis sokszor túlzásba is viszi az önostorozást, sokszor olyasmiről is vezekel, amiről egyáltalán nem tehetett. Franklin Benjamin önéletrajzának elolvasása után erénytáblázatot készített. Felnőtt korában tudatosodott édesanyja hite és édesapjának, a Nemzeti Múzeumot és könyvtárat alapító Széchenyi Ferencnek a hozzá írt Intelmei. Nem véletlen, hogy Ő is írt egy hasonló művet Béla fiához.

A vallási előírásokat mindig lelkiismeretesen megtartotta. Erről így vallott Döblingben: „Hitem szilárd, becsületes katolikus vagyok, többször jártam Mária-Zellben, Rómában, őszinte áhítattal csókoltam meg a pápa kezét és teljes lelkemből követem a szeretet vallását. Vallásom minden szokását lelkiismeretesen megtartom azért, mert katolikus vagyok, még pedig nem véletlenségből, hanem minden bizonnyal Isten kegyelméből és erre a kegyre méltó akarok lenni.” Nem csak időskorában, közeledni látva

Széchenyi István: Hittel a Nemzetért!

Széchenyi Radits ellenzéki képviselőhöz:

„Szeretnék holnap templomba menni! Ön megy?”

„Nagyon ritkán járok!” – így a válasz.

„S Ön akar egy országot reformálni!” – kiált fel Széchenyi.

(Napló, 1846. augusztus 29.)

élete végéig vélekedett a hitéről ilyen módon. A Hittel című művében így tanította honfitársait: „Rossz ember aki úgy él, mintha nem volna Isten és minden véget érne a halállal. Boldog az, akit nem a betegség, gyengeség, baj vagy haláltól rettegés kényszerít a kereszthez, hanem fiatalon, teljes erőben, egészségben, jólétben emeli lelkét Istenhez és nemcsak szóval, hanem érzéssel és cselekedettel jár a Mester útján.”

Leginkább Albrach Szaniszló, híres hitszónok szentmiséit és prédikációit látogatta. A lángoló hit hirdetője lett gyóntató atyja is.

Széchenyi, hogy egymást erősítsék hitükben és hazafias elkötelezettségükben „erényszövetséget” kötött Wesselényi Miklóssal és Esterházy Mihállal: „Minekutána... abban megállapodtunk, hogy a mi magaviseletünk példája által, ha nem több –, de bizonyosan annyit használhatunk, mind tanításaink és beszélgetéseink által –, azt a régi princípiumot mindig az elménkben éber tartani akarjuk, – hogy semmi legkisebbet se míveljünk anélkül, hogy ne mondanánk magunknak: „lát téged az Isten.”

Prohászka Ottokár írta Széchenyiről, hogy a legnagyobb magyar figyelmét elsősorban nem a teológiai problémák kötötték le. Széchenyi Isten fogalma nem betanult, beszajkózott princípium, hanem rengeteg gondolkodás tépelődés eredménye. Szerinte olyan szemre van szükség, amely felismeri Isten műveit és a művekben Istent lássa. Széchenyi írásában és tetteiben egyaránt kifejezésre juttatta, hogy felebarátinkat szolgálni, a természet ajándékait bölcsen használni annyi, mint Istent tisztelni és tanításait megfogadni. „Egy nap se múljék el nyomtalan-

ul!” – hangoztatta. „Boldogok (azok)... ha nem csak szóval, hanem tetteik által is gyakorolják vallások igazi értelmét.” (Hittel). „Csak az boldog, aki 'eremt' és ennél fogva csak az aki „Istennek napszámosa.” – jegyezte fel Döblingi Nagy Magyar Szatírájában.

Egyik oldalról folyamatos önképzést, önismertetre való törekvést várta el magától és hon-

Ezen templomban esküdött örök hűséget Gróf Széchenyi István. A legnagyobb magyar nejeinek, Seylern Crescentiának 1836. február 4-én

Széchenyi István Emlékmúzeum

fitársaitól, másrésztől szakadatlan munkálkodást a haza gyarapodásáért. Az ország kiváltságos lakosait pedig arra figyelmeztette a Hitel című művében, hogy „az országnak tehetősebb birtokosai tartoznak a közösségnek legnagyobb szolgálattal... Minél magasb a születés, több a vagyon, annál nagyobb a felelőssége s kötelessége.”

Gazdasági megújítást sürgetett és munka révén akarta felemelni nemzetét, de az anyagi javakat nem célnak, hanem eszköznek tartotta. Többen is megvádolták azzal, hogy csak a gazdasági haszonra törekszik. Ő azonban ezzel szemben többször is hangsúlyozta (többek között a Kelet Népe című vitairatában): „a léleknek kifejtett gazdaságait kell boldogságunk alapjává tennünk s nem az anyagnak oly hamar elhamvadó kincseit.” A Hitel című művének fő mondanivalója: „Nem csak gazdasági, hanem erkölcsi hitel is van, amely lényegében abból áll, hogy hiszünk és hihetünk egymásnak. Hit köti az embert a Mindenhatóhoz, az uralkodót az alattvalóhoz, akiknek hite viszont a trón legnagyobb

ereje. Hit lapja a becsületes jellemnek, családi s minden egyéb boldogságnak. Az erkölcsi hitel egyik alapja a gazdaságnak, s a gazdasági hitel hatással van az erkölcsi hitelre is... A nemzet tagjait összekötő lánc az adott szó szentsége és a kölcsönös bizalom. Az ország igazi ereje azon emberek minősége, akik az országban laknak. A polgári erény a használni tudás, a honhoz ragaszkodó szeretet. A nemzet olyan mint a család, ahol a nemzeti érzés kihalt, ott a lakosok elkorcsosodtak, ott közel a nemzet vége.” Az Ein Blick című művében hozzátette: „a vallás bizonyára a legerősebb és legbiztosabb alapja az emberi társadalomnak, szerencsés nép, melynek élén oly férfiak állnak, kik mindenek fölött isteni alapra fektetik működésüket.”

Széchenyi életenergiáját vallásossága fokozta és tette lehetővé, hogy szinte emberfeletti teljesítményre legyen képes. Minden nap hajnalban kel és késő este fekszik és végigdolgozza az egész napot. Felsorolni is lehetetlen az összes alkotását: Végigharcolja a napóleoni háborúkat. Több hőstettet hajtott végbe pl. Győrnél és Lipcsénél. 1814-től vezeti naplóját, amit csonkított formában is hat vaskos kötetben adtak ki. Emellett több ezer oldalnyi könyvet, tanulmányt, újságcikket írt. Például: Lovakrul, Hitel, Világ, Stádium, Hunnia, Selyemről, Magyar játékszínről, Pesti por és sár, Kelet Népe, Adó és két garas, Garat, Politikai programtörvények, Balatoni gőzhajózás, Javaslat a magyar közlekedésügy rendezéséről, Önismeret, Nagy Magyar Szatíra, Intelmek Béla fiához, Ein Blick, Diszharmonia és vakság stb. A Jelenkor című folyóirat alapítója. Az osztrák és a magyar lóversenyzés

megalapítója, a dunai és a balatoni gőzhajózási társaság vezetője, kaszinók, Magyar Tudományos Akadémia, Tűzkár elleni Biztosító Társaság, Budapesti Hídegyesület, Lánchíd Rt, Pesti Hengermalom Társaság, Első Hazai Takarékpénztár, Kereskedelmi Bank, Selyemtenyésző Egylet, Magyar Borismertető Társaság, Tiszavölgyi Társulat megalapítója. Az al-dunai munkálatok kormánybiztosa, a pesti kikötő építetője, Tisza szabályozás irányítója, pesti gázvilágítás szervezője, 1848-ban közlekedési és közmunkaügyi miniszter, a cenki templom építetője.

Utolsó mondata is idézet János evangéliumból: „Ti is meg fogjátok ismerni a világosságot és a világosság szabaddá tesz titeket.” (János 8, 32) Arany János: Széchenyi emlékezete című versében zseniális módon foglalta össze a legnagyobb magyar életművét:

SZÉCHENYI IMÁI

„Istenem, Te minden jónak, magasztosnak, tökélynek, teljesnek foglalatja, töltsd el szívemkeblem Szentlelkeddel! Erősíts meg mennyei hatalmaddal, hogy legyőzhessem földi gyengéimet és fölemelhessem tehozzád a lelkem! Szabadíts meg érzéseimet mindentől, ami földi reájuk tapad, és tisztíts meg embertermészetem, hogy a Te műved méltó lehessen Tehozzád! Önts bizodalmat a lelkembe – és ne hadd, hogy itélkezzek a Te tanácsaid felől – s még annyira sem, hogy netán valaha is kételkedjek a Te mindenhatóságodban, bölcsességedben és könyörületességedben!”

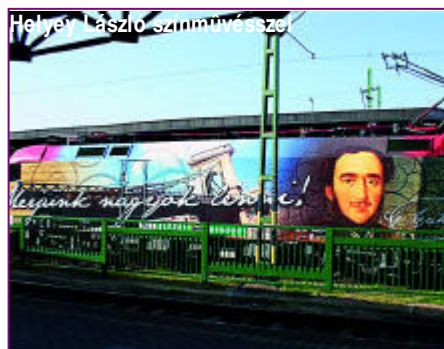
„Mindenható Isten, hallgasd meg mindennapi imádságomat. Töltsd el szívemet anyagi tisztaságú szeretettel embertársaim iránt, hazám iránt és honfitársaim iránt! Világosíts meg egy kerub szellemével és gondolkodó erejével, engedd a jövődbe pillantanom, a jó magot a rossztól megkülönböztetnem. Sugald nekem, mit és hogyan kell kezdenem, hogy egykoron a tőkével, melyet reám bíztál, elszámolni tudjak. Gondolkodni és dolgozni akarok, éjjel-nappal, életem fogytáig. Gyarapítsd, ami jó – tipord el születésekor, ami netán rossz gyümölcsöt teremne. Segíts nekem, hogy minden szenvedelmet elfojthassak magamban. Engedd, hogy a világon mindent lelkem igaz alázatában szemlélhessek és kezdhessenek

– és engedd, hogy az angyal, ki engem megvilágosít, békeségben és csendes boldogságban éljen.

Ez az imám ne szavakban, hanem folytonos tetteimben szálljon az égbe!”

Dr. Horváth Attila

A krisztusi értékrend követői a munka világában

Szombathelyen tanácskozott a Katolikus Munkavállalói Mozgalmak Európai Szervezete

A Katolikus Munkavállalói Mozgalmak Európai Szervezetének háromnapos konferenciáját Szombathelyen tartották 2010. október 13-17-e között. Az értekezleten mintegy húsz ország Katolikus Munkavállaló Mozgalmainak képviselői vettek részt, így például Spanyolország, Portugália, Franciaország, Csehország, Lengyelország, Dél-Tirol, Írország, valamint Olaszország képviseltette magát.

A Martineum Felnőttképző Akadémián rendezett tanácskozást Horváth József pápai prélátus, a Martineum nyáron nyugdíjba vonult igazgatója köszöntötte, aki hangsúlyozta, az intézményben különös hangsúlyt fektetnek a felnőttek képzésére, elsősorban az egyház tanításának megértésére töreksenek. Az előadásokat kortól, nemtől, vallási hovatartozástól függetlenül látogathatják az érdeklődők. Fontosnak tartják a társadalmi párbeszédet a legkülönbözőbb vallást gyakorlók között. Töreksenek a keresztény világnézet alapjainak megismertetésére. A Martineum kizárólag külföldi adományokból épült 1989-1992 között, s évente mintegy 4-6000 látogatót fogadnak Horváth József atya kilenc éve tagja a Katolikus Felnőttképzés Európai Szövetségének, öt éven át alelnöke is volt.

Horváth József kiemelte: – Az egyház és a munkások kapcsolatairól először XIII. Leó pápa szólt *Rerum Novarum* című enciklikájában, melyben leszögezte: – A munkás jogosult a munkabérére. Továbbá kijelenti: „Az egyház feladata elsősorban a világnézeti-erkölcsi és vallásos érzület megerősítése és terjesztése, amely egy olyan társadalmi légkör létrejöttét segíti elő, ahol a *tőke* és a *munka* harmóniában áll egymással. Ezt úgy éri el, hogy az igazságosságot és szeretetet hirdető tanításával fogékonytá teszi az embereket a társadalmi problémák iránt. A munkások méltósága megtiltja, hogy rabszolgáknak tekintsék őket.” Az enciklika 1891-ben jelent meg válaszképp a kommunista kiáltványra.

Horváth atya szerint a munkásokhoz akkor juthatunk el leggyorsabban, ha együtt dolgozunk, tevékenykedünk velük.

Lántzky László, a magyarországi Katolikus Munkavállalói Mozgalom (KAMM) elnöke történeti áttekintésében hangsúlyozta, a Katolikus Munkavállalói Mozgalom nehéz időben, 1920-ban alakult, osztrák, magyar és szlovák kezdeményezésre, majd a kommunizmus évtizedeiben megszűntették. A szervezet 10 évvel ezelőtt indult ismét újtárra, s jelenleg az európai szervezet tagja. A KAMM elnöke fontosnak tartja a katolikus elvek és ideológiák mentén végzett munka-

Lántzky László, elnök

Alfaro Castello Charo elnök és Mikesy Mihály tolmács

A résztvevők

végzést. Lántzky László hangsúlyozta, jelenleg a világ kegyelmi állapotban van, megszűnt a technokraták uralma a lelkek felett, s a lelkek arra várnak, hogy valamilyen formában bekövetkezzen Krisztus második eljövetele. Lántzky szerint a katolicizmus van leginkább abban a helyzetben, hogy ezt a hiátust betöltsse. A magyarországi szervezet szeretne szorosabb kapcsolatokat kiépíteni az európai szervezetekkel, de mint mondta, ehhez anyagi támogatásra lenne szükség. A KAMM célja, hogy a Katolikus Egyház jelen legyen a munka világában, és a munkavállalói társadalomban, ugyanakkor a KAMM laikus hívein keresztül része is a Katolikus Egyháznak, tehát érvényesek rá az Egyház tagjaira vonatkozó szabályok.

A KAMM az európai és a viláгатolikus társadalomnak is része, ezért munkáját összehangolja az európai (EBCA) és a Viláगतolikus Munkavállalói Mozgalmak (WBCA) munkájával.

A Közép-Európai Katolikus Munkavállalói

Mozgalmak Szervezetének tanácskozását 2010. október 30-án tartják Pozsonyban.

Alfaro Castello Charo, a Katolikus Munkavállalói Mozgalmak Európai Szervezetének elnöke kérdéseimre elmondta: – Az európai szervezet idén ünnepli fennállásának 50. évfordulóját. Kettős feladatot igyekeznek megvalósítani, a piaci munkaerőt próbálják szemmel tartani, hogy a krisztusi értékrend érvényesüljön a munkavállalók érdekeinek képviseletkor, valamint az egyház és a munkavállalók kapcsolata erősödjön. Mintegy húsz országban működnek szervezeteik, Szlovákia és Románia képviselői egyelőre megfigyelői státuszban vannak jelen a konferencián. A szervezet szeretné elérni, hogy az összes európai ország képviseltesse magát, s az összefogás mellett a dialógus fontosságát, a szociális biztonságot és a rászorulóknak segítségnyújtását hangsúlyozta az elnöknő, aki a civil életben pszichológus, két gyermek édesanyja és Spanyolországban él.

Az európai szervezet résztvevői, mintegy 50 fő megvitatta az általuk később elfogadott Chartát, melyet hamarosan benyújtanak az Európai Parlamentbe is. Alfaro Castello Charon beszélgetésünk folyamán hangsúlyozta, fontos témaként tekintenek a méltó munka képviseletére, a bevándorlók kérdéskörére. A szombathelyi konferencia kiemelten foglalkozott a családok helyzetével Európában. Az elnöknő hangsúlyozta, a Világszervezet foglalkozik a keresztény dolgozók képzésével is, valamint segítenek érvényesíteni a krisztusi értékrendű munkavállalók érdekeit. Az európai szervezet nem politikai- és nem szakszervezet, hanem függetlenek, tagjaik laikus katolikusok, akiknek feladatuk a krisztusi értékrend közvetítése a világban. Természetesen szívesen együttműködnek szakszervezetekkel és a politikai pártokkal, de függetlenségüket megőrzik. A háromnapos konferencia svédasztalos Európa-esttel végződött, ahol az egyes országok küldöttei a rájuk jellemző étkekkel-italokkal kedveskedtek egymásnak... Terítékre került a nemes francia és spanyol bor mellett a magyar Tokaji, a francia, holland és belga sajtók és szalámi mellett méltó helyet foglalt el a magyar pick-szalámi, s a holland és német mézesek mellett a résztvevők megkóstolhatták a cseh és lengyel ostyát és keksz-féleséget is...

Végezetül mit ír a Biblia a munkáról: „Aki lustán dolgozik, elszegényedik, de a szorgalmas munka meggazdagít” (Példabeszédek könyve 10:4) vagy „... méltó a munkás a kenyérére.” (Máté evangéliuma 10:10) **Frigyesy Ágnes**

A katolikus egyház „nyelvtörvénye”

A rendszerváltással szinte egyidős a szlovákiai magyar katolikus hívők küzdelme magyar lelki gondozóért, püspökért. Az első komáromi imanapra 1990-ben, Jó Pásztor vasárnapján került sor. Azóta minden évben megtartották a könyörgést, amelyen magyar főpásztorért, magyar papi és szerzetesi hivatásokért imádkoztak. Úgy tűnik azonban, hogy a petíciókkal, memorandumokkal is megerősített óhaj máig nem talált meghallgatásra a szlovák katolikus egyház vezetőinél.

Személyes tapasztalatom támasztja alá ezt, és persze azt is, hogy milyen nagy szükség lenne a katolikus egyházon belül a hatályos enciklikák, belső szabályzatok szerint eljárni, amely a hívek anyanyelvi pasztorációját kiemelten kezeli. A közelmúltban vette fel fiam a bérmálás szentségét. Egy gyakorló hívő családban jeles, fontos nap ez az ünnep, hiszen a bérmálás szentsége a keresztény nagykorúság elérését jelenti, ekkor kapjuk meg ajándékol a Szentlelket, hogy Krisztus tanúi legyünk az egyházban és a világban. A családunk, másokkal együtt így készült erre a napra. Az emelkedett ünnep azonban – minden jó szándék ellenére – csalódást hozott.

A bérmálás szentségét a katolikus egyházban püspök hivatott kiszolgáltatni. A pozsonyi érsekségben, ahová a sormorjai és szenci esperesi kerület is tartozik, Stanislav Zvolenský püspök úr feladata a szentség feladása. Az érsekség magyar ajkú hívei elfogadták-elfogadják őt, sőt Zvolenský Szaniszlóként emlegetik, de a személynek szóló szimpátia nem tudja megváltoztatni azt az egyszerű tényt, hogy hitben élni, lelki dolgokról elmélkedni az anyanyelvünkön nem tud velünk. A bérmálási szertartás során a püspök úr mindent megtett, hogy a liturgia magyarul folyjon le, de ahogyan Menyhárt József írta egy 2005–2006-ban született tanulmányában (Egyház és nyelv): „... a kisebbség nyelvén tartott szertartás és liturgia nyelvileg kifejezetten

káros is lehet, ha a szertartást végző személy rosszul beszél magyarul.” Ezzel szembesültünk most is. A tört magyarsággal végzett szertartás alatt nagyon sokan éreztük kínosan magunkat. Egyrészt sajnáltuk a püspök urat, hogy a liturgia idején számára idegen (magyar) nyelvtörő manőverekre kényszerül, másrészt sajnáltuk önmagunkat, hogy a szlovákul folyó prédikáció nem együttgondolkodásra, nem lelkigyakorlatra, hanem lázadásra készített bennünket: felszínes dolgokról lehet idegen nyelven értekezni, de a lélek dolgairól soha! Így az emelkedettség pillanatai helyett mi magunk is a kirekesztettség pillanatait éltük meg, ráadásul kamaszkorban lévő bérmálendő gyermekeinkre is ügyelnünk kellett, hogy hitük átélésére, komolyságuk megőrzésére, ne pedig a nyelvi vétségek miatti vihorászással teljenek ezek a fennkölt percek.

Huszonegy alkalommal gyűltek össze Szlovákiában a katolikus magyar hívek és vezetőik, hogy megoldás szülessen erre a gondjukra. 2001-ben, a 12. imanapon Ján Sokol nagyszombati-pozsonyi érsek személyesen is részt vett, s átvette azt a memorandumot, amely a katolikus magyarok gondjaira javasolt megoldásokat. Ez a memorandum tételesen kérte többek közt: „A Szlovák Püspöki Karnak legyen magyar anyanyelvű tagja, aki bírja a szlovákiai magyar katolikus hívek és papok bizalmát, s aki olyan jogkörökkel rendelkezik, hogy képes lesz a szlovákiai magyar katolikus közösség gondjait megoldani és a Szlovák Püspöki Kar irányításával koordinálni tudja a szlovákiai magyar lelképásztorokat.(...) A Szentszék az új egyházmegyék létrehozatalakor ne aprózza fel a Szlovákiában egy tömbben élő katolikus magyarságot. (...) A teológiai képzés során a magyar anyanyelvű kispapok megfelelő szervezeti formák segítségével anyanyelvükön is kaphassanak képzést.”

Minden kérés máig meghallgatatlan. Magyar nyelvű katolikus teológiai képzés 1918 óta nem létezik Szlovákia területén. Fokozatosan nő

a magyarul nem vagy csak alig tudó lelkészek száma a magyarlakta területeken, bérmálási tapasztalatomhoz hasonló „élményben” egyre több hívőtársamnak volt-van része szentmiséken, temetéseken, más szertartások alkalmával. Sőt, a magyar katolikus hívek kéréseinek mintha az ellenkezőjét hajtanák végre. Az új egyházmegyei felosztásban tovább darabolták a magyar esperességeket, s mindenütt kisebbségbe kerültek, mert az egyházi hierarchia is követte a világi politikai hatalom észak-déli, asszimiláló szándékú területi felosztását. Egyre többen panaszkodnak arra, hogy az áthelyezések során magyar többségű településekre magyarul nem beszélő lelkészeket küldenek, pedig a nagy tudású egyházi vezetőink is tisztában vannak vele: az emelkedett funkcióban használt liturgiai nyelv mennyire fontos a hitélet és a nemzeti kultúra szempontjából. A hit nem száraz szakmai tudás. Az az erőteljes lelki-érzelmi kötődés, ami benne megnyilvánul, a hívő anyanyelvét predesztinálja arra, hogy hitgyakorlásának eszköze legyen. Felmerést nem végeztem hívők között, de magam is úgy gondolom, ha megszűnne a lehetősége, hogy magyarul gyónjak, magyarul imádkozzak, a gyakorló katolikusok sorából idővel akár ki is szorulhatnék. Úgy tűnik, egyházam vezetését ez a legkevésbé sem bántja. Mintha a hierarchiai csúcsain is a világi nyelvtörvényt követnék, nem az egyházi tanítást, mely a múlt század hatvanas éveit óta a hitéletben az anyanyelvnek szánja a legnagyobb szerepet. Nem a pásztor nyelvének, hanem a nyáj nyelvének. Szlovákiában azonban húsz év alatt sem tudta eldönteni a katolikus egyház, hogy van-e egy több mint 300-ezres közösségnek joga saját püspökre. Bérmálási „élményem” mutatja, mekkora a szükség. Akkor is, ha azok, akiknek hallaniuk kellene a kérést, akiket Isten a szolgálatára rendelt, nem hallják.

Mészáros Alajos,
Európai parlamenti képviselő

Miről olvashatunk a 2011-es Regnum Marianum Kalendáriumban?

A Pázmáneum Társulás a 2011-es esztendőre is kiadja a Regnum Marianum kalendáriumát, amelyben ismételtelen több érdekes, színvonalas írás található a katolikus hívek részére. A 168 oldalas kalendáriumban egyházi és világi szerzők tollaiból olvashatnak írásokat, de számos vers, ima és híres magyarok gondolata is megtalálható az olvas-

mányos kalendáriumban. Nem hiányozhat a naptárrész sem, amely a felvidéki és magyarországi ünnepeket is jegyzi. Ugyancsak megtalálható a 2011-es Regnum Marianum Kalendáriumban a felvidéki magyar katolikusok történetéről szóló írások, tanulmányok. Ilyen például a magyar püspökség kérdését körüljáró történelmi áttekintés, a Szlovákiai Magyar Hitoktatási Központ története, a komáromi kis szemináriumban végzett lelkiatyák jegyzéke többek között.

Értsük jól az újszövetséget

Az Újszövetségi történetekben, bevallom, engem mindig izgattak s lenyűgöztek a csodatörténetek. Jézus a vízen jár, Jézus kenyeret szaporít, halottat támaszt fel... hát ilyenek valóban megtörténhetnek? Amíg az ember óvodás fejjel hallgatja az evangéliumot, semmi kivetni valót nem talál ezekben a csodákban, hiszen a mesékben is beszél a róka, meg lehet enni a mézeskalács házat! Jézus is olybá tűnik fel, mint Óz a nagy varázsló. De felnőtt fejjel újra interpretáljuk, újra magyarázzuk az evangéliumot, és elgondolkodunk, hogy valóban megtörténtek-e Jézus csodatettei.

Az ókori emberek szemében nem volt mindez olyan hihetetlen, mint amilyen a mi racionális gondolkodásunk számára az, hiszen csodát tulajdonítottak Vespasianus római császárnak, mégpedig vaknak adta vissza a szeme világát, pontosan úgy, ahogy Jézus tette, nyálal megkente a vak szemét. Mindezt Suetonius római történetíró jegyezte fel. A történet nagyon hasonlít a Mk 8,23 igehelyen olvasható betszaidai vak esetére.

Zsidó környezetben és léteztek csoda elbeszélések. Például Hanina ben Dósa rabbi meggyógyította Gamáliel rabbi fiát ima által, anélkül, hogy elment volna hozzá. Ez a sztori is ismerős számunkra, Jn 4,46–53-ban olvasható a kafarnaumi tisztviselő törekvése, aki Kánába megy a fia érdekében Jézushoz. Krisztus nem tér vele haza, de abban az órában gyógyult meg, amikor az apa kérte, amikor a Megváltó meghallgatta a kérését.

Jézus csodáinak hitelt ad az, hogy a gyógyultak, rendezték életüket Jézus útmutatása szerint. Jézus csodái, az Isten kezdődő uralmának a jelei. Jézus nemcsak beszél egy új világról, hanem részben a megtapasztalására is lehetőséget ad a csodák által. Jézus csodái felülmúlnak mindent, amit ember megtehet. A csodák reményre ösztönöznek. A csodaelbeszélések formája, irodalmi műfaj, ezért hasonlít mindegyik az evangéliumokban, és az evangéliumokon kívüli irodalomban is. Ez egész természetes, gondoljunk bele, hogy minden krimi is hasonlít.

Az evangéliumi csodák nem történelmi jegyzőkönyvek, hanem a hit szempontjából akar tapasztalatot közölni. A csoda biztatás, megszólítás a szerencsétlenségben, hogy ne adjuk fel a harcot. Jézus csodái megváltoztatják az emberek hozzáállását, nézőpontját. Jézus társadalmi korlátokon lép át, elidegenedésen, megkövült szabályokon, reménytelenségen. Isten törődik az emberrel a veszedelmekben, megszünteti azokat. A csoda, bátorító jel. A csodában való hit tulajdonképpen a fenyegetettségekkel dacoló hit.

Jézus a megoldás lehetőségét meglátja, megvalósítja ott is, ahol mások beletörődnek a lehetetlenbe. Az olvasó figyelmébe így a remény kerül. Mi a jelentősége a csodának az evangélium olvasó számára? Jézus meggyógyít egy bénát és megbocsátja a bűneit. Ez utóbbin megdöbbennek. Mt 9,8 Eddig csak az Isten bocsáthatott meg. A megbocsátás az emberi lehetőségek keretei közé kerül Jézus által. Isten országa megvalósulhat ebben a világban ez a történet üzenete. A társadalom kivetettjei előtt nyílik meg a remény a csodával, leprás, özvegy, szegény, gyerek, rabszolga. Mindegyik bajba jutott, akkor is ha előkelő, mint a zsinagógai előjáró, római tiszt.

Márk szerint Jézus első csodája, hogy a zsinagógában megszabadít egy embert a gonosz szellemtől. Mi az ördögűzés tanítása? Mi új van ebben a tanításban? A szabadulás már ebben a világban remélhető, a gonosz hatalmát már itt meg lehet törni. Az ördögöt le lehet győzni az emberi kapcsolatokban. Jézus közvetlen érintéssel gyógyítja meg a leprásokat. A keresztyén közösség ennek nyomán felül vizsgálhatja, hogyan viszonyul az érzelmi alapon tisztátalannak tartott emberekhez. Jézus megbecsülte az asszonyokat, erre a keresztyének közt megváltozik a nők társadalmi szerepe.

Próbáljuk meg mi is ilyen újszerű szemlélettel olvasni az evangéliumot, hogy élővé váljon a számunkra.

Jézus a kánai mennyegzőn

Jn 2,1-12

„Harmadnap mennyegzőt tartottak a galileai Kánában, amelyen Jézus anyja is ott volt. Jézust is meghívták a mennyegzőre, tanítványaival együtt. Amikor fogytán volt a bor, Jézus anyja megjegyezte: 'Nincs több boruk.' Jézus azt felelte: 'Asszony, a te gondod az én gondom. De még nem jött el az én óráim.' Erre anyja szólt a szolgálónak: 'Tegyetek meg mindent, amit csak mond!' Volt ott hat kökorsó, a zsidóknál szokásos tisztálkodás céljára, mindegyik két-három mérős. Jézus szólt nekik: 'Töltsétek meg a korsókat vízzel!' Meg is töltötték azokat színültig. Ekkor azt mondta nekik: 'Most merítetek belőle, és vigyétek oda a násznapynak.' Odavitték. Amikor a násznagy megízlelte a borra vált vizet, nem tudta honnan való – a szolgálónak azonban, akik a vizet merítették, tudták –, hívatta a násznagy a vőlegényt, s szemére vetette: 'Először mindenki a jó bort adja, s csak amikor már megittasodtak, akkor az alábbvalót. Te meg mostanáig tartogattad a jó bort.' Ezzel kezdte meg Jé-

zus csodajeleit a galileai Kánában. Kinyilatkozatta dicsőségét, s tanítványai hittek benne. Aztán lement anyjával, testvéreivel és tanítványaival Kafarnaumba, de csak néhány napig maradtak ott.”

A hajdani Kánát be lehet azonosítani, ma is van egy Kirbet Kána nevű falu, Názárettől 13 km-re, ez lehetett a helyszíne Jézus első csodájának, János evangélista szerint. János elbeszélésében, Krisztus 1 hete gyűjti még csak a tanítványait, tehát pár nap múlik még csak el, amióta együtt van a baráti társaság, amikor megtörténik a bemutatkozó csoda. Jánosnál a Megváltót követő kis csoportban, ott látjuk Szűz Máriát is.

Kánában meghívták a Szűzanyát a rokonai, egy lakodalomba. Elkísérte az Istenszülőt a Fia, és a barátai, vagyis az apostolok. Jól ismerjük a történetet, mi szerint a bor idő előtt elfogyott. Gondoljunk el a szituációt, milyen kínos nekünk is, ha például egy névnap bulin kevésnek bizonyul a szendvics, vagy kicsinek a torta, amit készítettünk, és így nem jut mindenkinek. Mint a legempathikusabb nő a földön, az Istenanya észreveszi a házigazdák zavarát, és meg akarja menteni őket a szegénytől, hogy be kelljen rekeszteni a lakomát.

Mivel ő maga nem tud segíteni a helyzeten, szól annak, aki képes erre, szól a Fiának: „Nincs több boruk”, vagyis nem sikerül így az örömnünpük. Jézus is örömhírt hoz, az evangélium örömet, hogy elközelgett az Isten országa. Jézus maga az öröm, így hát ezt a kis földi örömnünpet is ki tudja igazítani, ha valami hiba csúszik be.

De Krisztus, picit durván válaszol az édesanyjának: „Mi közünk hozzá?”, ez azonban csak a magyar fordítás miatt hat érzéketlennek. Nem nézeteltérés ez az anya és fia közt, mert Jézus azt kérdi, mit kérsz tulajdonképpen? Bort, vagy valami sokkal többet, nagyobbbat? Tudniillik, hogyha Jézus csodát tesz, felfedi magát, akkor már meg kell mondani az apostoloknak, kicsoda ő, akkor már a nyilvánosság elé kell lépni és tanítani és lehet, hogy nem akarta még ezt egy

hét után, talán csak egy hónap múlva. De a Szűzanya kedvéért módosította a programot „átírta a határidő naplóját”, csakhogy kedvezzen az édesanyjának. Már is látszik, hogy nemhogy durva lenne Jézus – hogy is feltételezhetnénk ezt éppen róla – hanem készséges Szűz Máriával. Az égi édesanya bízik a fiában, tudja, hogy megmentheti Jézus az örömnüpet, mert Ő Isten örömét hozza el. A csoda megtételével, az apostolok felismerik Jézusban Isten dicsőségét, kezdenek hinni benne. A csoda által megérthetjük, Isten milyen valóságosan működik a világban, kézzel fogható reményforrás a mindennapi életben. Jézus minden jelet azért tesz, hogy felébreszse a hitet, aminek fényében megérthetjük Őt.

Megértjük hát mi is Jézust? Mint a menyegző házigazdát, minket is megmenthet Szűz Mária a közbenjárásával, kérjük hát bátran a segítségét!

Jézus és tanítványai a viharban

(Mk 4,35-41)

„Aznap alkonyatkor így szólt hozzájuk: „Keljünk át a túlsó partra.” Erre elbocsátották a népet, és magukkal vitték úgy, ahogy ott volt a bárkában. Más csónakok is csatlakoztak. Nagy szélvihar támadt, a hullámok a bárkába csaptak, úgyhogy az már-már megtelt. Ő a bárka végében egy vánkoson aludt. Felkeltették: „Mester – kérdezték –, nem törődöl vele, hogy elveszünk?” Erre fölkel, parancsolt a szélnek, és utasította a tavat: ‘Csendesedj! Némulj el!’ A szél elült, s nagy nyugalom lett. Ekkor hozzájuk fordult: ‘Miért féltetek ennyire? Még mindig nincs bennetek hit?’ Nagy félelem fogta el őket. ‘Ki ez - kérdezték egymástól –, hogy még a szél és a víz is engedelmeskedik neki?’”

A történet középpontjában a bizalom áll. Az élet viharában nem könnyű bízni, helytállni. Jézus nyugodtan alszik a hánykolódó bárkában a viharban. Krisztus alvása természetes módon nem magyarázható, ki ne ébredne fel, amikor hullámok csapnak át a feje felett? A Megváltó azt sugallja a viselkedésével, bízik Istenben, az ő jelenléte miatt biztonságban érezhetik magukat a tanítványok is. Jézus a tetteivel, csodáival is tanít.

Az apostolok kis szemrehányással a hangjukban felébresztik a Mestert és kérik, hogy segítsen rajtuk. Krisztus lecsendesíti a hullámokat, ura a természetnek is. Az apostolokból ez csodálkozó rémületet vált ki. Hát miért nem inkább örülnek an-

nak, hogy megmenekültek az orkánszerű viharból? Felismerik Isten jelenlétének kézzel fogható közelségét Jézusban. A jelenléte és hatalma különös módon megnyilvánul Istennek ebben a mentő csodában. Az apostolok gyerek koruktól fogva megtanulták, hogy Izrael Istene az egek Ura, aki a tengert és a Földet teremtette, átvezette a népet a tengeren, megszabadítva az egyiptomi rabságból, Isten az, aki megszabadít a tengeri viharból. De amikor kitör a vihar, csődöt mond a tudományuk. Ami eddig száraz hittananyag volt, azt most „élőben” meglátják, hogy Jézusban működik Isten a világban. Csodálkoznak Jézuson, az emberen, aki Isten ijesztő közelségbe került hozzájuk.

Az evangéliumi csodatörténet üzenete a mai ember számára az, hogy az élet viharában milyen helyet foglal el a szívünkben Jézus? Krisztus ezt kérdezi az apostoloktól, és tőlünk is: „Miért féltetek?”, vagyis, Miért nem tudtok bízni? Amikor mi is bajba kerülünk, valamilyen gondunk van, valljuk be, legalább magunknak őszintén, hogy ezt szoktuk kérdezni ismételve, cserben hagyott Isten? Alszik? Nem figyel rám? Hogyan engedhette ezt? Isten mindig figyel, mindenről tud, és mindenható. Mindent megtehet, még azt is, hogy megengedjen egy nehézséget az életünkben, mert ő látja, hogy le fogjuk ezt tudni küzdeni, ami által megerősödünk, és éppen a megpróbáltatás tesz majd az ő kegyelmével jobb e m b e r é minket.

Mit gondolhattak az ősegyházban erről a történetről? A római császár üldözte a keresztényeket, Jézus pedig sehol? Hát mit csinál már Isten, amikor a keresztényeket meg halomra gyilkolják, cirkusz vadállatok elé vetik? Az őskeresztények a szenvedést a múltjának gondolták, az egyház jelenét diadalmenetnek képelték. Nem esünk bele mi is ebbe a hibába? Krisztusnak minden nehézségtől meg kell kímélnie minket, mert az ő követői vagyunk?

Jézus nyugodtan alszik a viharban, mert Istenre bízza magát. Tegyük mi is így! Mellöttünk áll Isten akkor is, mikor hitünk hajótörést szenved, bizalmát akkor sem vonja meg tőlünk.

Papp Nóra

Rembrandt: Vihar a Galileai-tengeren

Jézus valóban király, de országa nem e világból való

Európai országainkban már nincsenek klasszikus királyságok, s ha létezik is néhány király, királynő, már nem rendelkeznek valós hatalommal, nem irányítói népüknek. Kérdés, hogy a demokráciákban nem korszerű királykép hatással van-e krisztusképünkre?

A Biblia Krisztus királyságát a pásztorkirályok (Saul, Dávid...) vonalába helyezi, akiknek szolgálata megkérdőjelezhetetlen volt. jellemzi őket az önállóság, az erő, a szükséges képességek birtoklása, az érzelmeik fölötti uralom a rájuk bízott nép szolgálata érdekében, amelyért Isten előtt vállalnak felelősséget.

Krisztus királysága már akkor szóba került, amikor még jászokban feküdt. A Napkeleti Bölcsék a zsidók újszülött királyát keresték s találták meg a betlehemi pásztorok téli szálláshelyén egy barlangistállóban. Végül keresztjére is kiírták három nyelven: A Názáreti jézus, a Zsidók Királya!

Mi történik itt? A kereszt a trón, és tövisből van a korona? Ha jézus határozottan állította, hogy király, akkor nem a mi fogalmaink szerinti, hanem valami egészen más királyságról van szó. Ő király, aki nem karddal, hanem keresztel indul „hódítani”. Király, aki nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem, hogy Ő szolgáljon.

Működését ezekkel a szavakkal kezdte: „Az idő betelt, közel van az Isten országa.” Hol van ez az ország? Mindenütt, ahol hirdetik az Evangéliumot és Krisztust befogadják. Itt van, mint kis mustármag, ami hatalmas fává fejlődik. Itt van, mint földbe vetett búzaszem, amely termést hoz.

Jézus valóban király, de országa nem e világból való. Ez a világ a fegyverek hatalmát és a pénz uralmát jelenti. Isten országa pedig a szeretet uralma és a lélek békéje.

Jézus királyságának titkára világít rá, illetve az ő országa polgárainak királyi útját

jelöli ki egy orosz karácsonyi legenda, amely a Negyedik királyról regél. E király, másik három királlyal együtt tűnt fel, tarisznyájában három drágakövel. De volt egy „gyengéje”, amely akadályozta abban, hogy lépést tartson társaival. Útközben mindig megállt, ha emberi nyomorúsággal találkozott.

Egyszer egy sebestől vérző, haldokló ifjúval találkoztak. Oda adta egyik ékkövé, hogy gyógyítsák meg. Később egy halottas menet jött velük szembe, egy sokgyermekes családapát temettek, aki után nagy adósság maradt, amiért várhatóan rabszolgának fogják eladni feleségét és gyermekeit. Megmentésükre odaadta a második ékkövet. Végül egy katonák-kísérte fegyverekkel találkozott. Közülük kivásárolt egy családapát az utolsó drágaköért.

Emberszeretetének csúcsa pedig az volt, hogy egy gályarabot mentett meg azáltal, hogy ő maga ült a rab evezős helyére.

Csak idős korában szabadult, s országról-országra vándorolva eljutott Jeruzsálembe. Ott éppen egy fiatal férfit kínoztak meg, és ítélték halálra. Mikor meglátta a Megfeszítettet, felismerte benne azt, akit egész életében keresett, a Királyok Királyát.

Ő nem a betlehemi istállóban talált rá, mint három útitársa, hanem a kereszten. Mivel már semmije sem volt, üres kézzel térdelt eléje. Jézus három csepp vére hullott kezébe és változott ragyogó drágakövé.

A negyedik király olyan gazdagságra jutott, s olyan boldogságra talált, amit a világ sohasem adhat.

Árvíz, vörös iszap kárvallottjai állítottak meg bennünket ebben az esztendőben, s adtuk pénzünket, iskolás gyerekek és felnőttek... időnket, ezrek siettek a helyszínekre segíteni, hogy jelenlétük, közelségük gyógyítsa lelki sebeiket, s szítsa a remény szikráját.

Akik kimaradtak volna az összefogás gyarapító naggyá tevő csodájából, azok új lehetőséget kapnak, mert karácsonyra készülünk.

Mi nem csak a tragédiák keresztje alatt tartozunk össze, de egymásra találhatunk a betlehemi Gyermekek barlang istállójában is, csak ne húzódjunk el a mindennapi tragédiák áldozataitól, a munkanélküliség miatt elszegényedő és adósságcsapdába bukott családoktól, hajléktalanoktól, sérültektől és magukra maradt idősektől.

Kozma Imre
a Magyar Máltai Szeretetszolgálat elnöke

A népdal méltósága

Karácsonyi beszélgetés Budai Ilonával

Hármas apropó kapcsán kerestem meg Budai Ilona népdalénekest. Az első, hogy negyven éve van a pályán, nemrégén tüntették ki az Életfa-díjjal, és 2011-ben hatvanadik születésnapját fogja ünnepelni. Hogyan emlékszik vissza a pályán töltött negyven évre?

Tiszta szívemből mondhatom, hogy gyönyörű is, nehéz is, gyötrelmes is, de tele volt szép meghatározó élményekkel, találkozásokkal is. Így volt igaz, ahogyan megtörténtek a dolgok. Nem adnám oda azokat az évtizedeket semmi pénzért, hiszen rengeteg szeretetet, megbecsülést, tiszteletet kaptam az évek során. A díjról csak annyit, hogy nagyon örültem neki, jól esik, hogy figyelnek a munkámra. Amitől kicsit szomorú voltam, hogy ez a második állami kitüntetésen, az elsőt a Magyar Köztársasági Érdemrend Kis Keresztjét, 1992-ben kaptam, tehát tizennyolc éve. De nem panaszkodom. A hatvan évről pedig annyit, hogyha az Úr Isten megengedi, valóban jövő tavasszal elérem ezt a kor, néha még én magam sem akarom elhinni. Hálás vagyok a Teremtőmnak, hogy viszonylag egészségesen, szép család körében élhettem ennyi időt. Ilyenkor már az ember számadást készít az életéről mit, hogyan tett, jól, rosszul, vajon elég jószágot, emberséget, hitet gyűjtögetett-e össze a méltóságos „átkeléshez”.

Ön negyven éve énekel népdalokat, és ezek alatt az évek alatt megmaradt abban a stílusban, amiben elkezdte a pályát. Soha nem akart műfajt váltani? Ahogyan azt pár kollégája megtette, a mai énekesekről nem is beszélve.

Határozottan kijelenthetem, hogy nem. Én a magyar népdalban megtaláltam az a kifejezési formát, amivel el tudom mondani, az örömeimet, bánatomat, jókedvemet, s a fájdalmamat. Az egész lelki beállítottságomhoz és a hangomhoz is ez a legméltóbb műfaj. Soha nem akartam mást, csak jó népdalénekes lenni, s azt az értéket továbbadni, megőrizni, amit a népdalok képviselnek.

Édesanyjával és unokahúgalval

A boldog nagymama Endre unokájával

Az Életfa-díj kapcsán jutott eszembe, hogy az Ön-nél fiatalabb énekesek közül már többen, Kossuth-díjasok, Liszt-díjasok. Önnek miért nincsen ezek közül egyik sem?

Valóban nincsen, de vannak más nagyon megtisztelő díjaim, Magyar Örökség-díj, Kodály-díj Széchenyi emléklakett, Rendületlenül-díj, Kóta nagydíj. Hogy a kérdezettek miért nincsenek? Ezt nem tőlem, hanem azoktól kellene megkérdezni, akik javaslatokat tesznek és határoznak ezekről.

Hogyha visszatekint a négy évtizedes pályájára, mi volt a legnagyobb élménye?

Ó, nagyon sok volt ilyen, nem is tudnám felsorolni, de talán párat mégis megemlítenék. Csodálatos érzés volt hallgatni az első önálló népdalestemén Nagy Lászlót, aki egy nekem írt verssel, amely a Szóllítlak hatyú címet viseli, megnyitotta az előadást. Aztán torokszorító élmény volt, amikor átvehettem szülőfalum, Gyömöre díszpolgári oklevelét. De azt sem fele-

dem, amikor kezembe vettem az első nagylemezemet. A sok népdalgyűjtő élményemet is ide sorolnám.

Nem árulok el titkot azzal, hogy én voltam az, aki elindítottam az aláírásgyűjtési akciót, a Fúvom az énekeim című rádiós műsora megmaradásáért, három éve. Hogyha Önt most a műsor folytatására kérnék, mit válaszolna?

Az óbudai népzeneiskolában tanítványaival

Valóban három éve szűnt meg ez a műsor a Kossuth adón. Szeretettel készítettem, hiszen nemcsak énekeltem benne, de az örök emberi értékekre, hitre, családra, hűségre is próbáltam felhívni a hallgatók figyelmét. S a visszajelzések igazolták, hogy jó úton jártam, sokan várták, s hiányolják még ma is a szombat délelőttönként sugárzott műsort. De én most is rádiózom, a Magyar Katolikus Rádióban. Ott van kéthetente egy műsorom, Népdalforrás címmel. Hogy mit mondanék erre a kérdésre? Előbb megvárom, amíg megkérdezik. Aztán döntök.

Karácsonyra készülünk. Ön hol és hogyan ünnepelel?

Boldog ember vagyok, mert él még az édesanyám, Gyömörén. Szeretnénk vele azt a csendes, meghitt karácsonyi hangulatot megidézni, amilyenben gyermekkorunkban részünk volt. Persze tudom, ugyanolyan nem lehet, de talán a mézeskalács, a töltött káposzta, a kocsonya illata azért megmaradt. A fenyőfadíszítés békéje, az éjféle mise felemelő érzése, és édesanyám kedves karácsonyi dalai még ugyanúgy megérintenek bennünket, mint annak idején.

Kedves Ilona, mit üzen olvasóinknak karácsonyra?

Szilágyi Domokos szép gondolatával kelek és fekszem.

*Ne hóban, csillagokban,
Ne foszlós ünnepi kalácson,
Ne díszített fákön, hanem
A szívekben legyen karácsony!*

Gréczi László

NYEMRLSZ konferencia Felsőőrön

A Nyugat-Európában élő és szolgáló magyar reformátusok szervezete, a NYEMRLSZ, a közelmúltban tartotta a rendes évi hittudományi és elnökségi tanácskozását, Felsőőrön. A találkozón Németországból, Franciaországból, Svédországból, Csehországból, Szlovákiából, Romániából, Hollandiából, Ausztriából,

A felsőőri református templom

A NYEMRLSZ konferencia résztvevői

Svájcból és Magyarországról vettek részt képviselők. A közgyűlésen Németh Pál az iszlám európai hatásáról, Peres Imre az európai protestantizmus belmissziójáról, Rémesné Köpeczi-Bócz Edit az agresszív pseudo-kereszténységről, míg Tóth Mik-

lós a prototeológia – teológia – misszió – református – magyar témában tartott előadást.

Megemlékeztek Békássy Andor, Cseri Gyula, özv. Cseh Imréné Erzsébet, Tonk István és Bütösi János elhalálozottairól.

Ülésezett az MRE Zsinata

November 18-án és 19-én tartotta a Magyarországi református Egyház XIII. zsinati ciklusának hatodik ülését. A zsinati ülés számos, igen fontos határozatot hozott, például a balatonszárszói SDG konferencia központtal kapcsolatban, illetve az MRE Alkotmányának módosításáról szóló határozatot.

A határozatokon kívül, ezen az ülésen adták át a Dobos Károly, az Imre Sándor, a Kiss Ferenc és a Juhász Zsófia díjakat, továbbá az „Év könyve”, valamint az arany gyűrűs teológiai doktor és az arany okleveles teológus díjakat.

Igen fontos volt a Tényfeltáró Bizottság jelentése, melyet Dienes Dénes sárospataki teológiai tanár terjesztett a Zsinat elé. Dienes Dénes elmondta, hogy a Tényfeltáró Bizottság nehéz körülmények között dolgozik, mert nem elégedhet meg az „ügynök listákkal”, azt is vizsgálni kell, hogy hogyan nyilvánult meg a mártírium és a hitvalló magatartás, az üldözés éveiben. Az előadó kitért arra, hogy a feltárt anyagot elfogulatlanul kell archiválni, hogy azt majd az unokák is kutathassák. A Zi-

zottság munkájával kapcsolatban elmondta, hogy az negyedévenként ülésezik, melyről jegyzőkönyveket készítenek, amelyeket nem publikálnak, hanem a Zsinati Levéltárba helyeznek. Hangsúlyozta, hogy más levéltárakat is kutatniuk kell, hogy minél konkrétabb válaszokat kapjanak. A Zi-

nat lényegében véve elfogadta Dienes Dénes beszámolóját. A Zsinat pénteki ülésén a reformáció emlékévről, a világmisszióról és a cigány-pasztorációról is tárgyalt. A Kálvin Bizottság munkájáról Márkus Mihály ny. püspök számolt be, megemlítve, hogy a Parokiális Könyvtár sorozatában Kálvin János több bibliai kommentárját jelentetik meg.

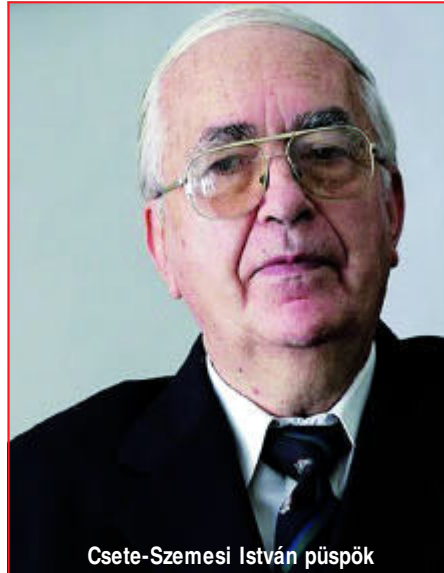

Az MRE Zsinatának ülésén...

Püspökválasztás Délvidéken

Csete-Szemesi István püspöki mandátuma 2007-ben lejárt, ezért választásokat írtak ki, az új püspök és a többi tisztségviselő személyére vonatkozóan.

A választás előtti időszak feszültségekkel volt terhesebb, mivel 2007-től kezdve, a Püspökség nem joghatályosan járt el. A november 28-ig beküldött szavazatok alapján, ismét Csete-Szemesi Istvánt választották püspöknek, aki ebben a nehéz helyzetben próbálja összefogni a gyüleke-

Csete-Szemesi István püspök

A pácséri református templom

zeteket. A választáson a Református Keresztény Egyház előljáróit és tisztségviselőit is megválasztották.

A Zsinat határozott a püspöki tisztség betöltésének határidejéről, melyet 75 éves korban állapított meg, a 40 éves alsó korhatártól kezdve.

Testvérgyülekezeti találkozó Hegyközújlakon

November 23-án ismét ünnepelt Hegyközújlak reformátussága. Orbán Zoltán tiszteletes gazdag programot szervezett erre a vasárnapra is.

A délelőtti istentiszteleten testvérgyülekezetek találkoztak, Csákvárról, Szepsiből és Váncsodról – hegyközújlakokkal. Az istentiszteleti alkalmon a csákvári lelkipásztor hirdette az Igét, ezt követően Gábor Lajos ny. szepsi-i esperes ágendázott.

A délutáni hálaadó istentiszteleten Csűry István, a Királyhágómelléki Refor-

Orbán Zoltán tiszteletes

A hegyközújlaki református templom

mátus Egyházkerület újonnan megválasztott püspöke hirdette Isten Igéjét, amely

bátorítást, felelősséget, de mindenképpen reménységet sugárzott a résztvevők felé, hiszen a 46. Zsoltár 9–12-ig terjedő részből vett igeversek erről szóltak: „Jöjjetek, lássátok az Úr tetteit, aki bámulatos dolgokat művelt a földön... A Seregek Ura velünk van, Jákób Istene a mi várunk!”

Erdei hittanóra a Vértesben

Október 8-9-10-én, a Vértes hegységben a csákvári 5. és 6. osztályos tanulók hittanórán vettek részt. A résztvevők nagy örömmel kapcsolódtak be az újszerű hittanórába, ahol délutánonként az Isten teremtette természeti világról kaptak pozitív impulzusokat. A játékos hit-

tanórán több éneket tanultak, szellemi töltöttek ki, majd a táborvezető a különböző állatok nyomolvasására tanította meg a résztvevőket. A jól sikerült erdei hittanóra keretében rovásíró versenyen vettek részt a gyerekek, ahol az első öt helyezettet külön díjban jutalmazták a szervezők.

Rovásírás versenyen...

Erdei hittan a Vértesben

...az elnyert jutalmakkal

Moldvai csángó magyarok között

Bogdán Tibor budapesti csángó magyar irányításával és segítségével, e sorok írója is részt vett a csángó magyarok közötti kutatáson, melynek célja a népfőiskolai munka lehetőségének felmérése volt. A három tagú expedíció Pusztinán, Klézsén, Magyarfaluban, Szabófalván és Bacauban találkozott az ott élő csángó magyarokkal. A résztvevők megismerkedtek Solomon Adriánnal, aki elmondta, hogy milyen nehézségek között élnek a csángó magyarok Moldvában. Örömmel hallottuk tőle, hogy Bacauban megalakult egy kis református közösség, mely nagy segítség az ott élő magyarok számára, identitásuk megőrzésében. *Az oldalakat összeállította:*

Dr. Kis Boáz

Népdalverseny Dejtáron az évfordulók jegyében

Negyedik alkalommal rendezték meg a Luspay Kálmán Népdaléneklő Versenyt. Három évfordulóra emlékeztünk: Erkel Ferenc születésének 200., Luspay Kálmán halálának 50. és a Röpülj Páva népdalverseny 40. évfordulójára. Színes műsorral indult a program, melyen énekeltek a 40 évvel ezelőtti Röpülj Páva díjazottjai: Budai Ilona, Faragó Laura és Ferencz Éva. Kiállítás is kísérte a három évfordulót, melyet Fekete György professzor emeritus nyitott meg.

A zsűri tagjai voltak: Erkel Tibor zongoraművész, tanár, Alberti Árpád templomigazgató, Juhász Judit, a Magyar Katolikus Rádió vezérigazgató-helyettese, Faragó Laura énekművész, Budai Ilona népdalénekes, Fekete György professzor emeritus és Luspay Lajos mérnök.

Ezúttal is nagyon nehéz döntés várt a zsűrire, hiszen 46, többségében magas színvonalú produkció felett kellett bíraskodni. A verseny sikerét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy egyre távolabbról is érkeznek versenyzők.

Juhász Juditról, a népdalverseny védnökéről tudom, hogy szereti a népdalt.

Andor Ilona, a budapesti Leövey Klára gimnázium, az egykori Ranolder Intézet legendás tanára ismertette meg velem a magyar népdalkincset és a közös éneklés gyönyörűségét. Életem nagy ajándékának tekintem a végigénekelte négy esztendő, amelynek kitüntetett órái voltak a koncertek, a külföldi fellépések és Kodály Zoltán látogatásai, de a kórusművek tanulásához szükséges fáradtságos próbákat sem cserélném el semmivel. Ott tanultam meg, hogy magas színvonalú teljesítmény csak nagyon sok és gyakorta gyötrelmes munkával érhető el.

Nagyban emelte a verseny színvonalát kitűnő műsorvezetésével, és a zsűri munkájában is részt vett.

Köszönöm az elismerést, és köszönöm a közönség derűs, odaadó figyelmét is. Egyébként tőlük kaptam az ihletet! Elég volt megpillantanom a gyerekeket, s érzékelnem pedagógusaik

Juhász Judit és Erkel Tibor

aggódó szeretetét, máris hatása alá kerültem a zsúfolásig megtelt terem hangulatának – egyszerre eltűnt belőlem az előző napok fáradtsága, s nagyon jól éreztem magam! Az pedig igazán megtisztelő volt számomra, hogy részt vehettem az Erkel Tibor által elnökölt zsűri munkájában.

Emlékezetes élmény marad ez a nap! A népdalverseny hagyományához pedig szívből gratulálok! Közösséget teremt a falu és a régió között, serkenti a pedagógusokat, bátorítja a diákokat, igényt támaszt gyerekekben és felnőttekben a magyar

kultúra iránt, s nem utolsósorban valódi értéket kínál a kereskedelmi televíziók kommersz szórakoztatóipari csalamádéjával szemben. A falu életének szerves része volt a közös éneklés, a tánc, mert közösségben éltek, egymásra utalva, egymást segítve dolgoztak. Ők nem pénzért vásárolták a szórakozás kellékeit, ők maguk teremtették meg a maguk ünnepeit, kultúráját, művészetét. Ezeket a gyökereket nem szabad elvágnunk, Kodály, Bartók, Lajtha országában meg kell mentenünk értékeinket. S el ne feledjem, aki népdalt énekel, magyar nyelvét is

Siklai Fanni, nemcsak énekel, hanem táncolt és a kórus tagja is volt

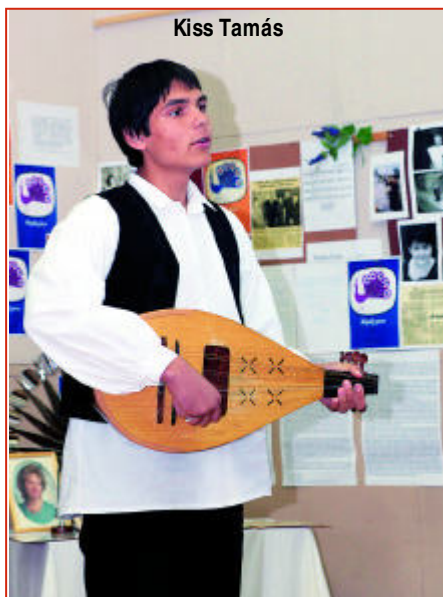
Peller Sebestyén

ápolja, történelmét is tanulja, magyarságát védelmezi.

Külön köszönet azért, hogy a Katolikus Rádió által jutalmazta a népdalverseny egyik nagyszerű versenyzőjét.

Örömmel ajánlottam fel az egyik tehetséges díjazottnak, a remekül éneklő váci piarista diáknak egy rádiós felvétel lehetőségét, szeretettel várjuk őt stúdióinkban a karácsonyi szünetben! S bízom benne, hogy jövőre megismételhetem rádióink felajánlását! Nagyon sok tehetséges gyermeknek tapsolhattam magam is a versenyen, s tudom, hogy sikerük elsősorban tanárainknak köszönhető. S azt is tudom, a pedagógusok milyen nehéz körülmények között dolgozva vállalják a külön munkát a diákok felkészítésével. Köszönjük nekik!

A Népdalverseny meglepetésvendége, Takács Bence így vall dejtári élményeiről.

Kiss Tamás

Fotók: Geszler Mihály

Először is köszönöm a meghívást és azt a páratlan élményt, amit a népdalverseny és maga a közösség adott. A rövid séta, egy kellemes kulturális kirándulás lett – tán mondhatom – neked köszönhetően. Mert mielőtt elindultam, megnéztem mi vár. S tény, meglepődtem a honlapon közzétetteken, mely szerint csak ennyi híressége van Dejtárnak, s ők is kevésbé ismertek. Aztán jött a meglepetés, a 2001-ben felszentelt millennium emlékmű, a két évszázados templom, az iskola, és maga ahogy él, mi több egymás karjaiba fonódottan lüktet a közösség. S bár rövid időre láthattam csak Dejtárt, de egy biztos, visszamegyek. Beszélgetni a helyiekkel, megkóstolni a félbemaradt falatokat és szívni azt a légkört, mely a népdalversenyen a négyfal közé zártan bearanyozta a szombatot. Öröm volt, hogy részt vehettem a szentmisén is, mi több szakrális élmény a templomi kórus, ahogy szólt Erkel Ferenc és Luspay Kálmán kántortanító emlékére. Ahogyan Árpád atya kórusvezető lett, igazi szolgálja az Égnekeket, hisz, mint ő is fogalmazott: a zene az istenek ajándéka és játéka.

Budai Ilonát, aki már sok-sok népdalversenyben zsűrizett, kérdezem a benyomásairól.

Takács Bence

Budai Ilona és Fekete György

Mindig különleges öröm számomra, ha népdalversenyre, versenyekre hívnak, akár mint zsűritag, akár mint előadó. Dupla kíváncsiság, és élmény, ha Dejtárra megyek, hiszen kicsit

„keresztanyja” is vagyok, a már négy éve megrendezésre kerülő területi népdalversenynek. Őszinte vendéglátásban, szeretetben van része annak, aki ezt a napot, Dejtáron tölti. Ezáltal negyvenhatan énekeltek tiszta arccal, csillag szemekkel a népdalokat. Őket hallgatva, s látva megnyugodott egy kicsit a szívem, hogy nem kell féltennem, a fiaink, lányaink, unokáink lelket. Hogyha ilyen hittel, átéléssel és szeretettel szólaltatják meg a magyar népdalokat az utódok, akkor van még jövője ennek az árva magyar népnek, itt a Kárpát medencében. Mert csak

addig maradhatunk meg magyarnak, amíg magyarul énekelünk, és táncolunk.

Külön köszönet azért a kedves figyelmességért, ahogyan a Dejtáriak megemlékeztek egy igényes kiállítás keretében a negyven év lezajlott országos Röpülj Páva népdalversenyéről. Megható érzés volt a régi fotókon szembesülni a négy évtizeddel ezelőtti önmagunkkal.

Köszönet a nagyszerű szervezésért, lebojnyolításért, a lélekmelengető, emberi szeretetért minden szervezőnek, rendezőnek. Adja Isten, hogy jövőre újra örülhessünk a magyar népdal diadalának Dejtáron.

Greczi László

Isten áldása kíséri az újjáépült házakban lakók életét Házszentelés az árvízi területeken

Sajóládon, Ónodon és Felsőzsolcán december 10-én Ternyák Csaba egri érsek megáldotta az árvíz okozta károkból felújított házakat

Sajóládon, Ónodon és Felsőzsolcán december 10-én Ternyák Csaba egri érsek megáldotta az árvíz okozta károkból felújított házakat.

A Katolikus Karitás az tavaszi árvíz óta megfeszített erővel dolgozik a károsult családok megsegítésén, otthonaik felújításán, életük újrakezdésének elindításán. Az újjáépítési munkálatok nagy része már lezajlott vagy végéhez közeledik, most Isten áldását kérték a megújult épületekre és a benne lakó családok további életére. Sajóládon, Ónodon és Felsőzsolcán Ternyák Csaba egri érsek szentelt meg "jelképesen" egy-egy felújított házat. A szertartáson részt vettek az érintett települések polgármesterei is, akik köszönetet mondtak a szervezetnek a folyamatos segítségnyújtásért, külön kiemelve a bajbajutottak lelki gondozását. A Karitás az ünnepi eseményhez kapcsolódva élelmiszer-, édes-

ség- és tisztítószercsomagokat is osztott a rászorulóknak közt.

Észak-Magyarország 17 árvíz sújtotta településén eddig 415 házat újított fel – több mint 200 millió forint értékben – a Katolikus Egyház hivatalos segítségnyújtó szervezete. A Karitás Felsőzsolcán további kétszáz ház felmérését és rendbetételét vállalja, elsősorban azon családokra figyelve, akik nem rendelkeznek megfelelő biztosítással.

A segítségnyújtó szervezet a közelgő ünnepet is szeretné szebbé tenni mindazon családok számára, akik még hiányt szenvednek az árvíz károkból. Karácsony előtt 100 db közel 10 kg-os pulykát fognak szétosztani a rászorulóknak közt, ezzel is segítve az ünnepre való készülődést.

Katolikus Karitás

Törökországi utunkat előző számunkban az Altindere Nemzeti Park által határolt területen épült Sumela kolostornál hagytuk abba, amely egy 270 m magas sziklafalba mélyed. (lásd. a jobboldali a képet) A kolostort hosszú története során többször átépítették, s folyamatosan használták. A muszlim időszakban a szultántól kapott privilégiumokkal folytatták működésüket az itt élő szerzetesek. Változás 1923 után következett be, amikor a lakosság kicserélődött. Napjainkban a kolostor elsődleges funkciója a turisták fogadása. A kolostor, a templom, a szerzetesi cellák falát Jézus és Mária történeteiről szóló gyönyörű freskókkal díszítették.

Trabzontól délkeletre fekszik Uzungöl (Hosszú-tó). Rétek és mezők veszik körül, ideális helyet teremtve sátorozásra, kirándulásra, horgászatra. Rize, a Fekete-tengeri hegyek között elterülő tea- ésogyoróültvények között fekszik, s egész a tengerig húzódik. Mivel ez az ország legcsapadékosabb vidéke, rendkívül dús növényzetet találunk itt.

A hegyek között a vidék belsejében fekszik Camhemsin falu, egy hegyi patak. Mellette található Firtina (vihar) folyóvölgye a Zil hegygel és egy bizánci köhíddal.

A terület termálforrásairól híres, rengeteg gyógyulni vágyó ember, pihenni vágyó turista keresi fel. A hegymászók rendszerint e helyről indulnak el, hogy feljussanak a Kackar-hegy csúcsára. Az egész hegláncot, a Kackar-Daglari nemzeti parkká nyilvánították. Artvin irányában, költői szépségű hegyek között fekszik Karagöl (Fekete tó), egy álomszép hegyi tó.

Egy rendkívül csupasz tájon, a Cankurtaran-hágón át vezet utunk Artvinba. A Hatilla-Tal Nemzeti Park különös, meredek kanyonjaival, sajátos mikroklímájával egy fantasztikus természeti csoda. A Fekete-tengeri flóra mellett megtalálhatjuk itt a Földközi-tenger növényeit is. A szerpentin út után megérkezünk Artvinba, a provincia fővárosába, mely a Coruh folyó partján fekszik.

A 16. századból származó várrom egy sziklás nyúlványra épült. A középkorban ezen a területen grúz uralom volt. A festői utcácskák a templomokhoz és kolostorokhoz vezetnek, melyek ezekből az időkből maradtak ránk.

A falut egy hegyi patak szeli ketté, s siet tovább a közeli réteken, legelőkön.

A grúz szakrális építészet csodálatos példái állnak Barhalban, Ishanban, Hamamliban, Dörtilisiben, Köprügörenben és Tekkaleban. Ardanucban, az egykori grúz fővárosban a terület leghosszabb kanyonjánál egy nagy vár emelkedik fölének. Artvintől keletre fekszik Savsat, egy kis hegyi falucska, egyedi festésű faházaival.

A helybeliek megpróbálják a tradicionális szőnyegcsomózás művészetét és faliszőnyeg szövési technikáit fenntartani. Szébbnél szébb munkák találhatók a faluban.

Misztikus, mágikus területeket

Egy rejtélyes terület – A mysterious region Istanbul-Ankara-Hattusas-Amasya-Sivas-Kayseri-Göreme-Konya-Ankara. Az európai kelták a 4. században erős római nyomás alatt álltak. Sokan közülük keletre költöztek, a Balkánon át egészen Anatóliáig. Megtelepedtek Ankara körzetében, megalapítva első fővárosukat, amit Ancyra-nak neveztek. A tengert szerető nemzet nyelvében ez a régi szó azt jelenti, horgony.

A kelták területébe magában foglalta Yozgat, Sivas, Konya és Kappadókia területét, s a római fennhatóság alatt élte virágkorát. Az Augustus templomát, Ankara egyik rendkívül impozáns építészeti emlékét, egy kelta (galata) király, Pylamenes az I. században egy Holdistennek a templomának az alapjaira építette.

A templom falán áll a „Monumentum Ancyrantum”, mely egyedülállóan őrizte meg Augustus politikai testamentumát. Az ötödik században a templomot bizánci templommá alakították. Később az oszmánok átépítették a Haci Bayram mecsetté, akinek a szarkofágját itt őrzik. **(lásd. a nagy kép).**

Kedves Olvasóim, legközelebb is egy hosszabb utazásra indulunk, kérem tartsanak velem!

Szabó Júlianna
(Folytatjuk)

Miután 2010 a futball-világbajnokság éve is, az evangélikus fiatalok nyári „Szélrózsa” találkozójaához kapcsolódva az Evangélikus Országos Múzeum egy vándorkiállítást hozott létre, mely nagy sikerrel járja az országot. Elképzelésük szerint, a futballt és a történettudományt összekötve, egy Magyarország méretű stadionban kemény küzdelmek folynak lassan öt évszázada. Evangélikus nagyjaink közül kiválasztottak tizenegy tiszteletre méltó férfiút, akik az átlagosnál többet tettek egyházért és hazáért. Olyanokat, akik a képzeletbeli válogatottban, az Erős Várunk Futball Club színeiben pályára léphetnének. Egy csapatban küzd itt költő és politikus, hadvezér, tudós és lelkész. Kik is ők? A kiállítás az ifjú látogatók egyházhoz kötődését kívánja erősíteni, az ismerkedőknek, érdeklődőknek új ismereteket nyújt. Kezdődhet a mérkőzés!

Kovács Mária

Az Evangélikus nemzeti tizenegy...

Álló sor: Thököly Imre, Tessedik Sámuel, Huszár Gál, Ordass Lajos, Sztehló Gábor, Berzsényi Dániel
Térdelő sor: Mikszáth Kálmán, Bél Mátyás, Petőfi Sándor, Balassi Bálint, Kossuth Lajos
(Az Evangélikus Országos Múzeum kiállításának anyagából, a 2010-es futball-világbajnokság évében.)

Karácsony a Kastélyban

Nyolcadik alkalommal népesíti be Nagyterényi Kastélymúzeum termeit, a 37 iparművész által különböző stílusban feldíszített 28 karácsonyfa. Saját tervezésű díszek, mézeskalácsból, papírból, textilből, és csillogó fémből készültek. Többek között, Bráda Enikő és Bráda Judit, elegáns reneszánsz stílusban díszített, míg Sárváry Katalin, narancsszínben, és a gyümölcs illatával körülvett fát mutatott be. Mézeskalács szívek, csillagok és különböző formák mellett a papírdekorációban is, sokféle ötletet kaphat a látogató. Advent heteiben kellemes program a régmúltat idéző, szép bútorok közt sétálni, és jó visszaemlékezni a gyerekkor karácsonyaira. Szombat, vasárnaponként gazdag program várja a kicsiket is

Németh Andrea

Régebbi számaink telefonon megrendelhetők postai utánvétellel.
 Telefon: 221-1524 vagy mob: 06-70-244-0240 Interneten is fogadunk megrendeléseket:
www.szentkereszt.hu Email: szentkereszt@szentkereszt.hu

Előfizetési megrendelő

Előfizetésben megrendelem a Szent Kereszt című Magazint példányban.

Előfizetési díj: 1/2 évre 1350 Ft (3 lapszám)
 1 évre 2700 Ft (6 lapszám)

Megrendelő (előfizető) neve:

Cím:

Kézbesítési cím:

(csak akkor töltsd ki, ha a megrendelő címe nem azonos a kézbesítési címmel)

.....
 aláírás

A megrendelő lapot a következő címre borítékban szíveskedjenek feladni:

Veritas Invest Zrt.
 1142 Budapest
 Erzsébet királyné útja 86.

F e l h í v á s

Az elesett, önhibájukon kívül elszegényedett emberek ritkán kérnek segítséget. Inkább éheznek, nélkülöznek, gyógyszerek nélkül lábadoznak, semhogy valaki terhére legyenek. Rajtuk – és főként a szegény, rossz anyagi körülmények között nevelkedő – kíván segíteni, élelmiszer- és gyógyszersegélyekkel a

VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY
SEGÍTSE ÖN IS A MUNKÁNKAT!

Támogassa adója 1 %-val kiemelten
 közhasznú alapítványunkat!

VERITAS AZ ELESETTEKÉRT ALAPÍTVÁNY
 OTP Bank 11714006-20385251

Adószám: 18161980-1-42

Támogatóink, a támogatás mértékének megfelelő terjedelemben, hirdetésüket is elhelyezhetik a Szent Kereszt Magazinban.

Érdeklődni: 1142 Budapest,
Erzsébet királyné útja 86.
Tel: 383-0983, 383-0829

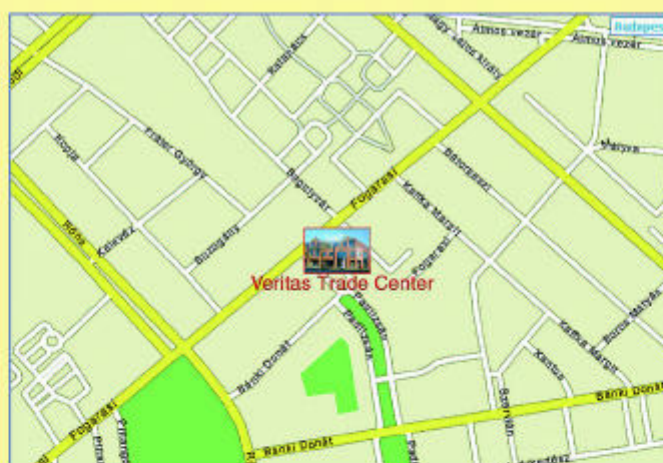

A Veritas Trade Centerben

üzletek és irodák bérelhetők

Budapest, XIV. kerület, Fogarasi út 45–47.

földszint
bankfiók
autószalon
gyógyszertár
pizzéria
– **1 szint**
raktár, garázs
music pub

I. emelet
üzletek
szépségszalon
fitness szalon
tetőtér
irodák
orvosi rendelő
raktárak

VERITAS TRADE CENTER bérleti díjak

Pincszint 10–15 EUR/nm/hónap, Földszint 15–20 EUR/nm/hónap
I. emelet 10–15 EUR/nm/hónap, Tetőtér 10–15 EUR/nm/hónap
Garázs beállóhely a pincszinten 120 EUR/db/hónap
Rezsi költség (becsült) 4 EUR/nm/hó